

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр
тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН /СТОУС-ын дагуу илэрхийлэгдсэн/

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

Агуулга

	Хуудасны №
Байгууллагын талаарх мэдээлэл	2
Тусдаа Санхүүгийн тайланд хүлээх Удирдлагын Хариуцлагын Мэдэгдэл	3
Хараат Бус Аудиторын тайлан	4-5
Тусдаа Санхүүгийн Тайлангууд	6-9
Тусдаа Ашиг, Алдагдал болон Бусад Дэлгэрэнгүй Орлогын Тайлан	6
Тусдаа Санхүүгийн Байдлын Тайлан	7
Тусдаа Өмчийн Өөрчлөлтийн Тайлан	8
Тусдаа Мөнгөн Гүйлгээний Тайлан	9
Тусдаа санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлүүд	10-59
Тайлагнагч аж ахуй нэгж	10
Тайлан бэлтгэсэн үндэслэл	11
Хараахан мөрдөгдөж эхлээгүй байгаа шинэ стандарт, тайлбар ба нэмэлт өөрчлөлтүүд	12-17
Нягтлан бодох бүртгэлийн чухал тооцоолол ба шийдэл	18
Санхүүгийн хэрэгслүүд -Эрсдэлийн Удирдлага	19-28
Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд	29-45
Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын хураангуй	46-56
Холбоотой талын тодруулга	57-59
Санхүүгийн Тайлангийн нэмэлт тодруулгууд	59

БАЙГУУЛЛАГЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Үүсгэн байгуулах шийдвэр

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК нь 2005 оны 10 сарын 10-ны өдрийн үүсгэн байгуулагчдын шийдвэрийн дагуу “И Ай Ти” нэртэйгээр Хязгаарлагдмал Хариуцлагатай Компанийн хэлбэрээр үүсгэн байгуулагдсан.

2014 оны 04 сарын 08-ний өдрийн ТУЗ-ийн шийдвэрийн дагуу И Ай Ти ХХК-ийн нэрийг Ард Санхүүгийн Нэгдэл болгон өөрчилсөн бөгөөд 2014 оны 06 сарын 26-ны өдрөөр улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлсэн.

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2014 оны 12 сарын 03-ны өдрийн шийдвэрийн дагуу Хаалттай Хувьцаат компани болж, 2015 оны 11 сарын 23 -ны өдөр Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт шинэчлэн бүртгүүлсэн.

Гэрчилгээ ба тусгай зөвшөөрөл

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК нь Улсын Бүртгэлийн 9011036140 тоот дугаар бүхий, 5024145 тоот регистрийн дугаартай гэрчилгээтэй.

Гол хувь нийлүүлэгчид

Ард Секюритиз ҮЦК ХХК	21.57%
Интергрупп Интернэйшнл ХХК	10.88%
Луна энд Луна ХХК	7.99%
Венчурс Уан	7.58 %
Иргэн Ч.Ганхуяг	7.5%
МАК ХХК	5.08%
Бусад	39.4%

Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл

Ж.Оюунгэрэл, ТУЗ-ийн дарга
Ч.Ганхуяг, ТУЗ-н гишүүн
О.Одбаяр, ТУЗ-н гишүүн
Н.Цэлмүүн, ТУЗ-ийн гишүүн
Л.Соронзонболд, ТУЗ-ийн гишүүн
Б.Нэмэхбаатар, ТУЗ-ийн гишүүн
Бруно Рашле, ТУЗ-н гишүүн
В.Баяржаргал, ТУЗ-н гишүүн
П.Батбаяр, ТУЗ-н гишүүн
Г.Цогбадрах, ТУЗ-ийн гишүүн
Энтони Хоброу, ТУЗ-н гишүүн

Гүйцэтгэх Удирдлага

Ч.Ганхуяг, Гүйцэтгэх захирал

Байнгын хаяг

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК
Монгол Улс, Улаанбаатар хот,
Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо,
Өнгөт хэвлэл ХХК-ийн байр, 2 давхарт

Аудитор

БДО Аудит ХХК
Монгол Улс, Улаанбаатар,
Сүхбаатар дүүрэг, 11-р хороолол,
6-р хороо, Их сургуулийн гудамж 32/1,
АБ Центр, 10-р давхар

**2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
Санхүүгийн тайлан бэлтгэх болон батлах талаар
Удирдлагын Хариуцлагын мэдэгдэл**

Энэхүү тусдаа тайлангийн хараат бус аудиторын тайланд дурдсан хараат бус аудиторын дүгнэлттэй хамт уншигдах дараах мэдэгдэл нь Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн (цаашид “Компани”) 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн тусдаа санхүүгийн тайлантай холбоотой удирдлагын үүрэг хариуцлага болон аудиторын хариуцлагыг тусад нь илэрхийлэх үүднээс хийгдсэн болно.

Компанийн удирдлага нь эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангуудыг холбогдох Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт 27, Тусдаа санхүүгийн тайлан (“НББОУС 27”) болон Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль, дүрэм, Монгол Улсын нягтлан бодох бүртгэлийн хуулийн дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй бөгөөд санхүүгийн тайлангууд нь 2015 оны 12 сарын 31-нээрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн санхүүгийн гүйцэтгэл, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийг НББОУС 27-ын дагуу үнэн зөв илэрхийлнэ

Тусдаа санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэхдээ Удирдлага нь:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тохирох зарчмуудыг сонгож, тууштай хэрэгжүүлэх;
- Ул үндэстэй бөгөөд оновчтой шийдэл болон тооцоолол хийх;
- НББОУС 27-г даган мөрдсөн эсэх болон НББОУС 27-аас зөрүүтэй байгаа зүйлсийн талаар нэмэлт тодруулга, тайлбар хийсэн эсэх талаар дурдах;
- Компани нь ойрын ирээдүйд бизнесээ үргэлжлүүлэх эсэхийг төсөөлөхөд тохиромжгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг өөдрөг төсөөллийн сууриар бэлтгэх үүргийг хүлээдэг.

Мөн удирдлага нь дараах үүргийг хүлээнэ:

- Компанийн хэмжээнд дотоод хяналтын системийг үр дүнтэй, тохирохуйц зохион байгуулах, нэвтрүүлэх, хэрэгжүүлэх;
- Компанийн санхүүгийн байдлыг ул үндэстэй үнэнээр илэрхийлэхүйц мөн Компанийн тусдаа санхүүгийн тайлангууд нь НББОУС 27-ын дагуу бэлтгэгдэх боломжоор хангасан нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх;
- Монгол улсын Сангийн Яам, Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос гаргасан нягтлан бодох бүртгэлийн үлгэрчилсэн заавар журам, холбогдох Монгол улсын хуулийг даган мөрдөж нягтлан бодох бүртгэлийг хөтлөх;
- Компанийн хөрөнгийг хамгаалахтай холбоотой зохих арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэх; болон
- Заль мэх болон бусад зөрчлүүдийг илрүүлэх буюу тэдгээрээс урьдчилан сэргийлэх.

Компанийн удирдлагын хувьд 2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн тусдаа санхүүгийн тайлангуудыг гаргахыг батлав.

Ч. Ганхуяг
Гүйцэтгэх захирал

Г. Сэлэнгэ
Нягтлан бодогч

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ ХК-ИЙН ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДЭД

Бид Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК -ийн 5-59 дугаар хуудсанд тусгагдсан 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн Тусдаа Санхүүгийн Байдлын Тайлан, энэ өдрөөр тасалбар болсон тайлант жилийн Тусдаа Ашиг, Алдагдал болон Бусад Дэлгэрэнгүй Орлогын Тайлан, Тусдаа Өмчийн Өөрчлөлтийн Тайлан, Тусдаа Мөнгөн Гүйлгээний Тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд ба бусад тайлбар тодруулгуудаас бүрдсэн тусдаа санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Тусдаа санхүүгийн тайлангуудтай холбоотой удирдлагын үүрэг хариуцлага

Удирдлага нь эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангуудыг НББОУС 27, *Тусдаа санхүүгийн тайлан* -ын дагуу бэлтгэж, шударгаар толилуулах үүрэгтэй. Үүнд тусдаа санхүүгийн тайлангуудыг алдаа юм уу заль мэхнээс үүдэлтэй материаллаг буруу илэрхийллээс ангид бэлтгэж, шударгаар толилуулахуйц дотоод хяналтыг зохион байгуулж ажиллуулан, хэвийн түвшинд сахих; тохиромжтой нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг сонгож, хэрэглэх; нөхцөл байдалд тохирсон нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол хийх үүрэг хариуцлага багтдаг.

Аудиторын үүрэг хариуцлага

Бидний үүрэг хариуцлага бол гүйцэтгэсэн аудитын ажилдаа тулгуурлан эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангуудад дүгнэлт гаргах явдал юм. Бид аудитаа Аудитын Олон Улсын Стандартын дагуу хийж гүйцэтгэлээ. Эдгээр стандарт нь тусдаа санхүүгийн тайлангууд нь материаллаг зөрчилгүй илэрхийлэгдсэн гэсэн зохих нотолгоог олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэх болон мэргэжлийн ёс зүйн шаардлагуудыг даган мөрдөхийг биднээс шаарддаг.

Аудитын үед тусдаа санхүүгийн тайлангууд дахь дүн мэдээ болон тодруулгын талаар аудитын нотолгоо олж авахад чиглэгдсэн горимуудыг гүйцэтгэсэн. Эдгээр горимуудыг аудиторын шийдэлд суурилан сонгодог бөгөөд үүнд, залилан юм уу алдаанаас үүдэлтэй материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийн тооцоолол багтдаг. Эдгээр эрсдэлийн үнэлгээг хийхтэй холбоотойгоор, аудитор компанийн дотоод хяналтын үр нөлөөтэй байдалд нь дүгнэлт өгөх зорилгоор бус харин тухайн нөхцөл байдалд тохирсон аудитын горимыг тодорхойлохын тулд тухайн компанийн тусдаа санхүүгийн тайланг бэлтгэж үнэн зөвөөр илэрхийлэхтэй холбоотой дотоод хяналтыг авч үздэг. Түүнчлэн тусдаа санхүүгийн тайлагналыг ерөнхийд нь үнэлэхээс гадна, удирдлагын зүгээс хийсэн томоохон тооцооллууд болон хэрэглэсэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогуудын ул үндэстэй бөгөөд тохиромжтой байдлыг үнэлэх ажлыг бидний аудит багтаасан.

Бидний гүйцэтгэсэн аудит нь аудитын санал дүгнэлт гаргахад хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоогоор хангагдсан гэж итгэж байна.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Аудиторын дүгнэлт

Бидний дүгнэлтээр, хавсаргасан тусдаа санхүүгийн тайлангууд нь Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх тусдаа санхүүгийн байдал, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээг Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт 27, *Тусдаа Санхүүгийн Тайлан* (“НББОУС 27”)-ын дагуу бүх материаллаг талаараа шударгаар илэрхийлсэн байна.

Бусад асуудал

2015 оны 8 дугаар сарын 7-ны өдөр Монгол Улсын Их Хурлаас Эдийн засгийн ил тод байдлыг дэмжих тухай Монгол улсын хуулийг энэ хууль батлагдсан өдрөөс 2016 оны 2 дугаар сарын 20-ны өдөр хүртэл хэрэгжүүлэхээр баталсан. Энэ хуулиар 2015 оны 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс өмнөх хугацаанд хамаарах бүртгүүлээгүй, тайлагнаагүй, мэдүүлээгүй хөрөнгө, орлого, бусад холбогдох зүйлээ сайн дурын үндсэн дээр шинээр бүртгүүлсэн, мэдүүлсэн бол тухайн тайлагнасан зүйл, түүний эх үүсвэр, хэмжээ, үнэ, өртгийг нууцлах ба нотлох баримт болгон ашиглахыг хориглосон. Иймд компани тайлант жилд энэ хуулийн хүрээнд хөрөнгө, орлого, энэ хуульд хамаарах бусад зүйлээ нөхөн тайлагнасан эсэхийг бид үнэлээгүй бөгөөд тайлант жилийн 4 дүгээр сарын 1 ба түүнээс өмнөх тайлант хугацаанд хамаарах аливаа залруулгын ул үндэслэлтэй байдлыг нотлоход зориулсан аливаа аудитын горим гүйцэтгээгүй болно.

Онцлон авч үзэх асуудал

Бид дээр гаргасан аудитын дүгнэлтийн хэлбэрийг өөрчлөлгүйгээр эдгээр санхүүгийн тайланд тусгагдсан охин компанид оруулсан хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнийн тооцооллын асуудлыг онцлон авч үзэж байна. Компани нь тусдаа санхүүгийн тайлагналын зорилгоор санхүүжигч компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалтаа НББОУС 27, *Тусдаа санхүүгийн тайлан*-ийн шаардлагад нийцүүлэн СТОУС 9 *Санхүүгийн хэрэглүүр*-ийн дагуу бодит үнэ цэнээр хэмжин тайлагнадаг бодлоготой. Хавсаргасан санхүүгийн тайланд тусгагдсан охин компанид оруулсан хөрөнгө оруулалтууд нь 2014 оны 12 сарын 31-нээрх (2015 онд аливаа үнэ цэнийн материаллаг өөрчлөлт байхгүй гэж үзсэн) компанийн удирдлагын тодорхойлсон бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн. Компанийн удирдлага эдгээр охин компани тус бүрт оруулсан хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнийг тодорхойлохдоо хараат бус үнэлгээчний ажлыг ашиглаагүй байна.

Тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын “Компанийн тухай хууль”-ийн 95.1-р зүйлд заасан хуулийн этгээд болох Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хувь нийлүүлэгчдэд зориулж бэлтгэсэн. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд өөр аливаа нэг гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй.

БДО Аудит ХХК
Улаанбаатар хот, Монгол Улс
Тусгай зөвшөөрөл: 009-1997

Огноо: _____

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА АШИГ, АЛДАГДАЛ БОЛОН БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН ТАЙЛАН

	Тэм	2015 МЯН.ТӨГ	2014 МЯН.ТӨГ
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	7	12,695,786	7,324,773
Хөрөнгө оруулалтын дансны үнэ	8	(1,740,211)	(1,122,042)
Нийт ашиг/(алдагдал)		10,955,575	6,202,731
Хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнийн хэрэгжсэн олз/(гарз)		(9,944,564)	(6,545,956)
Ерөнхий удирдлагын зардал	9	(880,138)	(983,158)
Ажилчидтай холбоотой зардал	10	(245,996)	(390,231)
Үйл ажиллагаанаас олсон ашиг/(алдагдал)		(115,123)	(1,716,614)
ХОЗҮХХ-ийн бодит үнэ цэнийн өсөлтийн олз/(бууралтын гарз)		-	415,584
Бодит үнэ цэнэ нь ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн үнэлгээний олз/(гарз)		-	(91,483)
Үйл ажиллагааны бус орлого	11	131,076	-
Цэвэр санхүүгийн орлого/(зардал)	12	222,394	177,365
Бусад олз, гарз		(10,000)	-
Татварын өмнөх ашиг/(алдагдал)		228,347	(1,215,148)
Орлогын албан татварын зардал	13	(53,575)	(431,996)
Хойшлогдсон татварын өгөөж/ (зардал)	-	-	1,186,488
Тайлант жилийн цэвэр ашиг/(алдагдал)		174,772	(460,656)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого:			
Ашиг алдагдлаар дахин ангидал хийгдэхгүй зүйлс:			
Бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнийн өсөлт		-	933,684
Нийт дэлгэрэнгүй ашиг/(алдагдал)		174,772	473,028
Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг/(алдагдал) (төгрөгөөр)			
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг/(алдагдал)	14	10	(30)

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ
Хаалттай Хувьцаат Компани
2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөрх
ТУСДАА САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

	Тэм	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 1 сарын 1 мян.төг
ХӨРӨНГӨ				
Эргэлтийн бус хөрөнгө				
Өмч, барилга, тоног төхөөрөмж	15	862,457	659,787	348,472
ХОЗҮХХ	16	675,148	675,148	-
Бодит үнэ цэнээр хэмжсэн хөрөнгө оруулалт	17	20,779,328	32,024,058	31,499,654
Нийт эргэлтийн бус хөрөнгө		22,316,933	33,358,993	31,848,126
Эргэлтийн хөрөнгө				
Бараа материал		20,150	1,301	16
Урьдчилж төлсөн тооцоо, зардал	19	127,526	100,876	306,738
Зээлийн авлага	18	1,824,681	729,145	1,122,148
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт		-	177,820	-
Худалдааны ба бусад авлага	20	15,142,288	168,543	116,010
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	21	1,328,120	408,470	182,868
Нийт эргэлтийн хөрөнгө		18,442,765	1,586,155	1,727,780
НИЙТ ХӨРӨНГӨ		40,759,698	34,945,148	33,575,906
ӨМЧ БА ӨР ТӨЛБӨР				
Өмч				
Хувьцаат капитал	22	1,879,653	1,833,551	1,703,147
Халаасны хувьцаа	22	(160,216)	(154,018)	(326,929)
Халаасны хувьцааны НТК		(512,084)	-	-
Нэмж төлөгдсөн капитал	23	10,441,144	9,298,761	3,246,555
Хуримтлагдсан ашиг		16,895,205	16,720,432	17,589,290
Бодит үнэ цэнийн тохируулгын нөөц	24	6,225,670	6,225,670	5,291,986
Өмчийн бусад хэрэглүүр	25	13,799	13,799	13,799
Нийт өмч		34,783,171	33,938,195	27,517,848
Өр төлбөр				
Урт хугацаат өр төлбөр				
Урт хугацаат зээл	26	-	-	210,999
Урт хугацаат санхүүгийн түрээсийн өглөг		-	-	199
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр		-	-	1,186,489
Нийт урт хугацаат зээл		-	-	1,397,687
Эргэлтийн өр төлбөр				
Худалдааны ба бусад өр төлбөр	27	5,844,769	267,853	2,449,893
Орлогын албан татварын өглөг		131,758	391,921	7,452
Бусад эргэлтийн өр төлбөр		-	136,179	136,178
Урт хугацаат зээлийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг		-	211,000	2,042,055
Урт хугацаат санхүүгийн түрээсийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг		-	-	24,793
Нийт эргэлтийн өр төлбөр		5,976,527	1,006,953	4,660,371
Нийт өр төлбөр		5,976,527	1,006,953	6,058,058
НИЙТ ӨМЧ БА ӨР ТӨЛБӨР		40,759,698	34,945,148	33,575,906

10-59-р хуудсанд хавсаргасан тэмдэглэлүүд нь эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

	Хувьцаат капитал	Халаасны хувьцаа	Халаасны хувьцааны НТК	Нэмж төлөгдсөн капитал	Бодит үнэ цэнийн тохируулг ын нөөц	Хуримтлаг дсан ашиг	Өмчийн бусад хэрэглүүр	НИЙТ
	мян.төг (Тэм 22)	мян.төг (Тэм 22)	мян.төг	мян.төг (Тэм 23)	мян.төг (Тэм 24)	мян.төг	мян.төг (Тэм 25)	мян.төг
2014 оны 1 сарын 1	1,703,147	(326,929)		3,246,555	5,291,986	13,128,835	13,799	23,057,393
Алданы залруулга	-	-		-	-	4,460,455	-	4,460,455
2014 оны 1 сарын 1-ээрх залруулагдсан үлдэгдэл	1,703,147	(326,929)		3,246,555	5,291,986	17,589,290	13,799	27,517,848
Хувьцаа халаасалсан	-	(57,397)		(114,654)		(408,202)	-	(580,253)
Эргэлтэнд гаргасан хувьцаа	130,404	230,309		6,166,859		-	-	6,527,573
Тайлант жилийн ашиг	-	-		-		(460,656)	-	(460,656)
Бодит үнэ цэнийн өсөлт					933,684			933,684
2014 оны 12 сарын 31	1,833,551	(154,018)		9,298,761	6,225,670	16,720,432	13,799	33,938,195
Хувьцаа халаасалсан	-	(36,577)	(512,084)		-	-	-	(548,661)
Эргэлтэнд гаргасан хувьцаа	46,102	30,379		1,142,384	-	-	-	1,218,865
Тайлант жилийн алдагдал	-	-		-	-	174,772	-	174,772
2015 оны 12 сарын 31	1,879,653	(160,216)	(512,084)	10,441,144	6,225,670	16,895,205	13,799	34,783,171

10-59-р хуудсанд хавсаргасан тэмдэглэлүүд нь эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

	Тэм	2015 мян.төг	2014 мян.төг
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ:			
Татварын өмнөх ашиг/(алдагдал)		228,347	(1,215,148)
Тохируулга:			
Элэгдэл болон хорогдуулга	15	123,773	40,125
Хүүгийн орлого		(41,103)	(98,193)
Хүүгийн зардал		-	52,756
Гадаад валютын арилжаанаас орсон олз		-	-
Гадаад валютын ханшийн зөрүү		(2,320)	(92,413)
Бодит үнэ цэнэ нь ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн үнэлгээ		-	(323,687)
Данснаас хассан хөрөнгө		10,000	-
Худалдсан хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнэ ба хэрэгжсэн борлуулалтын үнийн зөрүү		(675,835)	1,017,873
Ажлын капиталын өөрчлөлтөөс өмнөх үйл ажиллагааны ашиг		(357,138)	(618,687)
Ажлын капиталын өөрчлөлт:			
Бусад хөрөнгө		(14,310,075)	322,159
Бусад өр төлбөр		13,358,706	(2,571,664)
Үндсэн үйл ажиллагаанаас бий болсон мөнгө		(1,308,507)	(2,868,192)
Хүлээн авсан хүү		41,103	229,782
Төлсөн хүү		-	(52,756)
Төлсөн орлогын албан татвар		(291,000)	(47,527)
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		(1,558,404)	(2,738,693)
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ:			
Худалдан авсан үндсэн хөрөнгө		(374,930)	(650,965)
Худалдсан үндсэн хөрөнгө		-	39,960
Худалдаж авсан бонд		-	(150,000)
Худалдан авсан түргэн борлогдох үнэт цаас		-	(27,820)
Худалдсан Бонд ба ТБҮЦ		67,761	-
Худалдан авсан өмчийн хөрөнгө оруулалт		(144,661)	(713,000)
Худалдсан өмчийн хөрөнгө оруулалт		4,980,659	6,650,124
Олгосон зээл		(2,442,622)	(431,337)
Олгосон зээлийн эргэн төлөлт		602,847	314,378
Хөрөнгө оруулалтын цэвэр мөнгөн гүйлгээ		2,689,054	5,031,340
САНХҮҮЖИЛТИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ:			
Авсан зээлийн эргэн төлөлт		(211,000)	(2,067,045)
Санхүүжилтийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		(211,000)	(2,067,045)
Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ		919,650	225,602
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	21	408,470	182,868
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	21	1,328,120	408,470

10-59-р хуудсанд хавсаргасан тэмдэглэлүүд нь эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД

2. ТАЙЛАГНАГЧ АЖ АХУЙ НЭГЖ

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК (“Компани”) нь 2005 оны 10 сарын 10-ны өдрийн үүсгэн байгуулагчдын шийдвэрийн дагуу “И Ай Ти” ХХК нэртэйгээр үүсгэн байгуулагдсан.

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК нь 2005 оны 10 сарын 18-ны өдөр Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт бүртгүүлж Улсын Бүртгэлийн 9011036140 тоот дугаар бүхий, 5024145 тоот регистрийн дугаартай гэрчилгээг авсан.

2014 оны 04 сарын 08-ний өдрийн ТУЗ-н шийдвэрийн дагуу И Ай Ти ХХК-ийн нэрийг Ард Санхүүгийн Нэгдэл болгон өөрчилсөн бөгөөд 2014 оны 06 сарын 26-ны өдрөөр улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлсэн.

Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа нь бизнесийн зөвлөгөө өгөх болон хөрөнгө оруулалт юм. Компани нь тэмдэглэл 17-д дурдсан компаниудад хөрөнгө оруулалт хийсэн бөгөөд хөрөнгө оруулалттай компаниудын үндсэн үйл ажиллагааг эдгээр санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэл 17-д дэлгэрэнгүй тайлбарласан.

2014 оны 12 сарын 03-ны өдрийн Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрийн дагуу Хаалттай Хувьцаат компани болох шийдвэр гаргасан бөгөөд 2015 оны 11 сарын 23 -ны өдөр Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газар бүртгүүлсэн.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

3. ТАЙЛАН БЭЛТГЭСЭН ҮНДЭСЛЭЛ

Эдгээр тусдаа тайлангууд нь НББОУС 27, “Тусдаа санхүүгийн тайлан”-ийн дагуу бэлтгэгдсэн тусдаа санхүүгийн тайлан болно. Компани тусдаа санхүүгийн тайландаа охин компанид оруулсан хөрөнгө оруулалтыг бодит үнэ цэнээр хэмжиж тайлагнасан. Энэхүү тусдаа санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд хэрэглэгдсэн нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлогуудын тухай мэдээллийг 29 дугаар тэмдэглэлд оруулсан. Холбогдох хэсэгт тусгайлан зааснаас бусад тохиолдолд тэмдэглэл 5-д заасан бодлогуудыг хэрэглэсээр ирсэн.

Компанийн үйл ажиллагааны болон тайлагнагч валют нь Монгол улсын Төгрөг болно. Эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангууд нь Төгрөгөөр илэрхийлэгдсэн бөгөөд мянган төгрөгөөр нарийвчлан харуулж тайлагнасан.

Эдгээр тусдаа санхүүгийн тайлангууд нь дор дурдсан СТОУС, НББОУС-аас бусад зүйлсийн хувьд Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартын Хороо (“НББОУСХ”)-ноос гаргаж, мөрдүүлсэн Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (“СТОУС”) болон НББОУСХ-ны Тайлбарын Байнгын Хорооноос гаргасан тайлбарын дагуу бэлтгэгдсэн. Үүнд:

- СТОУС 10, Нэгтгэсэн Санхүүгийн Тайланд;
- СТОУС 11, Хамтын хэлцэл,
- СТОУС 12, Бусад аж ахуйн нэгжид оруулсан хөрөнгө оруулалтын нэмэлт тодруулга.

СТОУС-ын дагуу санхүүгийн тайлан бэлтгэхэд тодорхой, чухал нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол хийхийг шаарддаг. Мөн Компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг хэрэглэхэд удирдлагаас шийдэл гаргахыг шаарддаг.

Хэмжилтийн Үндэслэл

Эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь доорх зүйлсээс (дэлгэрэнгүй мэдээллийг зохих нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогоос харна уу) бусад зүйлсийн хувьд түүхэн өртөгт суурилан бэлтгэгдсэн:

- Санхүүгийн хэрэглүүр - бодит үнэ цэнэ нь ашиг, алдагдал ба бусад дэлгэрэнгүй орлогоор хүлээн зөвшөөрөгдөх;
- Тодорхойлсон тэтгэмжийн цэвэр өр төлбөр.
- Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө-бодит үнэ цэнэ

Өөдрөг төсөөлөл

Эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь өөдрөг төсөөлөлд суурилан бэлтгэгдсэн.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

4. ХАРААХАН МӨРДӨГДӨЖ ЭХЛЭЭГҮЙ БАЙГАА ШИНЭ СТАНДАРТ, ТАЙЛБАР БА НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД

2015 оны 1 сарын 1-ний өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр үйлчлэх шинэ стандартууд, түүний тайлбарууд ба нэмэлт өөрчлөлтүүд

Хараахан мөрдөгдөж эхлээгүй бөгөөд хугацаанаас нь өмнө мөрдөж эхлээгүй хэдий ч Компанийн ирээдүйн санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөө үзүүлж болох шинэ стандартууд, тайлбарууд болон нэмэлт өөрчлөлтүүдийг доор харууллаа:

Шинэ ба өөрчлөлт орсон СТОУС, тайлбарууд	Шаардлагуудын хураангуй	Санхүүгийн тайланд үзүүлж болох нөлөөлөл
СТОУС 10, Нэгтгэсэн Санхүүгийн Тайлан-д орсон өөрчлөлт 2014 оны 9 сард гаргасан	<i>СТОУС 19 ба НББОУС 28-д орсон өөрчлөлтүүд - Хөрөнгө Оруулагч ба Түүний Хамтарсан Үйлдвэр эсвэл Хараат Компани Хоорондын Хөрөнгийн Борлуулалт эсвэл Хувь Нэмэр</i> Энэхүү өөрчлөлтөөр өмчийн арга хэрэглэн тухайн охин компани дахь бүх эсвэл зарим хувь оролцоогоо хараат компани эсвэл хамтарсан үйлдвэрт борлуулах замаар толгой компани охин компани дахь хяналтаа алдсан тохиолдолд ажил гүйлгээний нягтлан бодох бүртгэлийг тодруулсан бөгөөд СТОУС 3 Бизнесийн Нэгдэлд заасан бизнесийг бүрдүүлдэггүй. 2016 оны 1 сарын 1 ба түүнээс хойш заавал хэрэгжүүлнэ.	Материаллаг нөлөөтэй
СТОУС 11, Хамтарсан Хэлцэл -д орсон өөрчлөлт 2014 оны 5 сард гаргасан	<i>СТОУС 11-д орсон өөрчлөлт - Хамтарсан Үйл Ажиллагаан Дахь Хувь Оролцооны Худалдан Авалтын Бүртгэл</i> Энэ өөрчлөлтийн аж ахуйн нэгж СТОУС 3-аар тодорхойлсон бизнесээс бүрдэх хамтарсан үйл ажиллагаанд хувь оролцоо худалдан авсан тохиолдолд СТОУС 3 Бизнесийн Нэгдлийн бүх зарчмуудыг хэрэглэхийг шаарддаг. 2016 оны 1 сарын 1 ба түүнээс хойш заавал хэрэгжүүлнэ.	Материаллаг нөлөөтэй
НББОУС 36 Хөрөнгийн Үнэ Цэнийн Бууралт— орсон өөрчлөлт	<i>Тодруулга - хөрөнгийн (эсвэл мөнгө бий болгогч нэгжийн) эргэн нөхөгдөх дүн</i> НББОУС 16.134 (с)-ын дагуу хөрөнгийн (эсвэл мөнгө бий болгогч нэгжийн) эргэн нөхөгдөх дүнг тайлант жилд тухайн хөрөнгөтний холбоотой (мөнгө бий болгогч нэгж) үнэ цэнийн бууралт бүртгэсэн эсвэл буцаах бичилт хийсэн эсэхээс үл хамааран тодруулахыг шаарддаг (дансны үнэ нь нөлөө бүхий бол).	Материаллаг нөлөөтэй

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

4. ХАРААХАН МӨРДӨГДӨЖ ЭХЛЭЭГҮЙ БАЙГАА ШИНЭ СТАНДАРТ, ТАЙЛБАР БА НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД (үргэлжлэл)

Шинэ ба өөрчлөлт орсон СТОУС, тайлбарууд	Шаардлагуудын хураангуй	Санхүүгийн тайланд үзүүлж болох нөлөөлөл
СТОУС 15 <i>Харилцагчидтай Хийсэн Гэрээнээс Олсон Орлого</i> 2014 оны 5 сард гаргасан	СТОУС 15 Харилцагчидтай Хийсэн Гэрээнээс Олсон Орлого нь НББОУС 18 Орлого, НББОУС 11 Барилгын Гэрээ болон холбогдох Тайлбарууд (СТОУТХ 13 Харилцагчийн Үнэнч Байдлын Хөтөлбөр, СТОУТХ 15 Үл Хөдлөх Хөрөнгө Барих Гэрээ СТОУТХ 18 Харилцагчаас Хөрөнгө Шилжүүлэх нь, СТХ 31 Орлого - Зар Сурталчилгааны Үйлчилгээ бүхий Бартерын Гүйлгээ)-ийг орлоно. СТОУС 15-ын гол зорилго нь орлого хүлээн зөвшөөрөлтийн зарчмыг тодорхой болгох явдал юм. үүнд тогворгүй байдал болон сул талыг арилгаж, компани, салбар болон капиталын зах зээл хоорондын орлого хүлээн зөвшөөрөлтийн практикын зэрэгцүүлэх байдлыг сайжруулах явдал юм. Ингэснээр СТОУС 15 нь орлого хүлээн зөвшөөрөх ганц үзэл баримтлалыг тогтоож өгөх юм. Үзэл баримтлалын гол зарчим нь аж ахуйн нэгж харилцагчид амласан бараа эсвэл үйлчилгээг шилжүүлгээ дүрслэхийн тулд тухайн бараа үйлчилгээнээс авах төлбөрөө илэрхийлсэн дүнгээр орлогоо хүлээн зөвшөөрөх явдал юм. Энэхүү зорилгыг хангахын тулд, СТОУС 15 нь дараах 5 үе шатыг баримтлахыг шаардана: 1. Гэрээг тодорхойлох 2. Гүйцэтгэлийн үүргийг тодорхойлох 3. Ажил гүйлгээний үнийг тодорхойлох 4. Ажил гүйлгээний үнийг гүйцэтгэлийн үүрэг тус бүрт хуваарилах 5. Гүйцэтгэлийн үүрэг хангагдсан тохиолдолд орлогыг хүлээн зөвшөөрөх Энэхүү удирдамж нь орлоготой холбоотой шаардлагатай тоон болон чанарын тодруулгуудад заавар өгнө. шаардлагуудын гол зорилго нь харилцагчтай хийсэн гэрээнээс үүсэх орлого ба мөнгөн гүйлгээний шинж чанар, үнийн дүн, цаг хугацаа ба тодорхой бус байдалтай холбоотой хангалттай мэдээллийг тодруулахад оршино. Энэ зорилгыг биелүүлэхийн тулд харилцагчтай хийсэн гэрээ болон томоохон шийдлүүдийн талаар тусгайлсан тодруулга бэлтгэхийг СТОУС 15-аар шаардана.	Материаллаг нөлөөтэй

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

4. ХАРААХАН МӨРДӨГДӨЖ ЭХЛЭЭГҮЙ БАЙГАА ШИНЭ СТАНДАРТ, ТАЙЛБАР БА НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД (үргэлжлэл)

Шинэ ба өөрчлөлт орсон СТОУС, тайлбарууд	Шаардлагуудын хураангуй	Санхүүгийн тайланд үзүүлж болох нөлөөлөл
НББОУС 16, өмч, Барилга, Тоног Төхөөрөмж-д орсон өөрчлөлт	<i>НББОУС 16 ба НББОУС 38-д орсон өөрчлөлтүүд - Элэгдэл ба Хорогдол Тооцох Хүлээн Зөвшөөрөдөг Аргын Тодорхойлолт</i> Өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийн элэгдэл тооцоход орлогод суурилсан арга хэрэглэхийг 62А дугаар зүйлээр хориглосон. Элэгдлийн дүн ба элэгдлүүлэх үед удирдамжаар хангасан 56 дугаар зүйлийн дагуу өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийн зүйлсийн үйлдвэрлэсэн зүйлсийн борлуулах үнэ ирээдүйд буурахаал таамаглаж байгаа бол энэ нь техникийн эсвэл арилжааны хуучралыг илэрхийлж байж болох ёс гэсэн (тиймээс зүйлсэд шингэсэн эдийн засгийн өгөөжийн бууралт) элэгдүүлэх дүн эсвэл зүйлийн хугацаанд орсон өөрчлөлтөөс илүүтэйгээр. 2016 оны 1 сарын 1 ба түүнээс хойш заавал хэрэгжүүлнэ.	Материаллаг нөлөөтэй
НБОУС 27, Тусдаа Санхүүгийн Тайлан-д орсон өөрчлөлт 2014 оны 12 сард гарсан	<i>Тусдаа санхүүгийн тайлан дахь өмчийн арга</i> Стандартын өөрчлөлтөөр аж ахуй нэгж нь охин компани, хараат компани мөн хамтарсан үйлдвэрийн газарт оруулсан хөрөнгө оруулалтаа өмчийн арга ашиглан тусдаа санхүүгийн тайланд бүртгэх сонголтын талаар тусган харуулсан. Тайландаа СТОУС-г ашигладаг аж ахуй нэгж нь тусдаа санхүүгийн тайландаа өмчийн арга ашиглахаар сонгосон бол тэдгээрт буцаах горим мөрдөнө. Хэрвээ СТОУС-г анх удаа хэрэгжүүлж байгаа аж ахуй нэгж тэдгээрийн тусдаа санхүүгийн тайланд өмчийн аргыг СТОУС-рүү шилжих өдрөөс эхлэн мөрдөнө. 2016 оны 1 сарын 1 ба түүнээс хойш заавал хэрэгжүүлнэ.	Материаллаг нөлөөтэй

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

4. ХАРААХАН МӨРДӨГДӨЖ ЭХЛЭЭГҮЙ БАЙГАА ШИНЭ СТАНДАРТ, ТАЙЛБАР БА НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД (үргэлжлэл)

СТОУС	2015 оны 12 сарын 31-нээрх шинэ СТОУС, СТОУСТХ болон нэмэлт өөрчлөлтүүд	Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөх хугацаа
СТОУС-ын жилийн сайжруулалт (2010-аас 2012 оны цикл)		
СТОУС 2- <i>Хувьцаанд суурилсан төлбөр (1)</i>	Баталгаажих нөхцөл болон зах зээлийн нөхцлийн тодорхойлолтуудыг гүйцэтгэлийн нөхцөл болон үйлчилгээний нөхцлөөр тусад нь тодорхойлсон, өмнө нь баталгаажих нөхцөлд хоёуланг нь онцгойлон тодорхойлоогүй байсан.	2014 оны 7 сарын 1 болон түүнээс хойшхи тайлант үеүдэд заавал мөрдөгдөнө. Өмнөх үед хэрэглэж болно.
СТОУС 3- <i>Бизнесийн нэгдэл</i>	Уг нэмэлт өөрчлөлт нь өрийн эсвэл өмчийн хэрэгслийн аль нэгээрх болзошгүй зүйлсийн ангиллыг НББОУС 32, <i>Санхүүгийн Хэрэгслэл: Толилуулга</i> -ын зааварт суурилна гэж тодорхойлсон. Өмчөөр ангилагдаагүй болзошгүй зүйлийг тайлангийн өдөр бүрээр бодит үнэ цэнээр дахин хэмжих ба бодит үнэ цэнэд орсон өөрчлөлтийг ашиг, алдагдлаар тайлагнахыг шаардсан.	2015 оны 2 сарын 1 болон түүнээс хойшхи тайлант үеүдэд заавал мөрдөгдөнө.
СТОУС 8- <i>Үйл ажиллагааны сегмент</i>	Тайлагнагч сегментүүдийг тодорхойлохдоо үйл ажиллагааны сегментийг нийлүүлж байвал нэмэлт тодруулга хийхийг шаардсан. Нийлүүлж буй сегментүүд нь эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийн хувьд ижил төстэй эсэхийг үнэлэхэд ашиглагдах СТОУС 8, <i>Үйл ажиллагааны сегмент</i> -д заасан нийлүүлэх шалгуурыг хэрэглэх удирдлагын шийдлийг зааж өгсөн.	
СТОУС 13- <i>Бодит үнэ цэнийн хэмжилт (2)</i>	Уг нэмэлт өөрчлөлтөөр богино хугацаатай, тогтоосон хүүгүй авлага, өглөгийг хорогдуулалгүй (хорогдуулгын нөлөө материаллаг бус үед), нэхэмжлэхийн дүнгээр үргэлжлүүлэн хэмжиж болно гэж тодорхойлсон. Өмнөх өөрчлөлтөөр тэдгээр зүйлсийн хорогдуулах хэрэгцээг устгасан оршин буй практик ач холбогдлыг хасахыг зөвлөсөн.	
НББОУС 16- <i>Өмч, барилга, тоног төхөөрөмж болон НББОУС 38- Биет бус хөрөнгө</i>	Өмч, барилга, тоног төхөөрөмж болон биет бус хөрөнгийн зүйлсийн дахин үнэлэгдсэн үеийн хуримтлагдсан элэгдлийн тооцооллыг тодорхой болгосон. Хөрөнгийн дансны цэвэр үнийг дахин үнэлэгдсэн дүн рүү залруулах ба: а) Нийт болон хуримтлагдсан элэгдэл / хорогдлыг залруулах, эсвэл б) Хуримтлагдсан элэгдэл / хорогдлыг нийт дансны үнэнээс хаана (устгана).	
ББОУС 24- <i>Холбоотой Талын Тодруулга</i>	Уг нэмэлт өөрчлөлт нь тайлагнагч аж ахуй нэгжид удирдлагын гол боловсон хүчний үйлчилгээ үзүүлж буй аж ахуй нэгж нь тухайн тайлагнагч аж ахуйн нэгжийн холбоотой тал болно гэж тодорхойлсон. Гэсэн хэдий ч НББОУС 24.17-д заасан ангилалуудаар төлсөн нийт дүнг шинжлэх шаардлагагүй	

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

4. ХАРААХАН МӨРДӨГДӨЖ ЭХЛЭЭГҮЙ БАЙГАА ШИНЭ СТАНДАРТ, ТАЙЛБАР БА НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД (үргэлжлэл)

(1) СТОУС 2 Хувьцаанд Суурилсан Төлбөр болон СТОУС 3 Бизнесийн Нэгдэлд орсон нэмэлт өөрчлөлтүүдийг 2014 оны 7 сарын 1 болон түүнээс хойш гарсан ажил гүйлгээнүүдэд хэрэглэгдэнэ.

(2) СТОУС 13 Бодит Үнэ Цэнийн Хэмжилтэд орсон нэмэлт өөрчлөлт нь Дүгнэлтийн Үндэслэл тул хүчин төгөлдөр болох хугацаа байхгүй.

СТОУС	2015 оны 12 сарын 31-нээрх шинэ СТОУС, СТОУСТХ болон нэмэлт өөрчлөлтүүд	Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөх хугацаа
СТОУС-ын жилийн сайжруулалт (2011-аас 2013 оны цикл)		
СТОУС 1- СТОУС-ыг анх удаа хэрэгжүүлэх (1)	Анх удаа хэрэгжүүлэгчийг “аж ахуйн нэгжийн анхны тайлагналын үеийн эцэст хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй СТОУС нэг бүр”-т нийцүүлэн гаргасан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг хэрэглэхийг шаарддаг. Дүгнэлтийн Үндэслэлд: а) Тайлагналын хугацааны эцэст заавал шаардсан СТОУС эсвэл б) Өмнөх хэрэглээг хүлээн зөвшөөрсөн заавал шаардаагүй нэг ба түүнээс дээш СТОУС-ын аль нэгийг хэрэглэх сонголтыг тодорхойлсон өөрчлөлт орсон.	2014 оны 7 сарын 1 болон түүнээс хойшхи тайлант үеүдэд заавал мөрдөгдөнө. Өмнөх үед хэрэглэж болно. Европын баталгаажсан байдал: 2015 оны 2 сарын 1 болон түүнээс хойшхи тайлант үеүдэд заавал мөрдөгдөнө.
СТОУС 3- Бизнесийн Нэгдэл	СТОУС 11 Хамтын Хэлцэл-ийг гаргах үед СТОУС 3 Бизнесийн Нэгдэл-д тодорхой нөхцөлт өөрчлөлтүүд ороогүй байсан. Эдгээрийг одоо гаргаж байгаа ба: а) СТОУС 11 Хамтын Хэлцэл-д тодорхойлсноор Хамтын Хэлцийн бүх төрлүүдийг СТОУС 3 Бизнесийн Нэгдэл-ийн цар хүрээнээс хассан бөгөөд б) Цар хүрээнээс чөлөөлсөн чөлөөлөлт нь өөрийн сонирхлоор оролцож буй хамтын хэлцлийн талуудаар бус өөрийн санхүүгийн тайлангууд дахь хамтын хэлцлээр бүртгэхэд л хэрэглэгдэнэ гэж тодорхойлсон.	
СТОУС 13- Бодит Үнэ Цэнийн Хэмжилт	СТОУС 13- Бодит Үнэ Цэнийн Хэмжилт нь бүлэг санхүүгийн хөрөнгө ба өр төлбөр бодит үнэ цэнийг цэвэр суурь (“portfolio exception”)-аар хэмжихийг зөвшөөрсөн чөлөөлөлтийг багтаасан. Уг нэмэлт өөрчлөлтөөр “portfolio exception” нь санхүүгийн хэрэгслийн стандартын цар хүрээнд багтсан бүх гэрээнүүд, тэдгээр стандартуудын цар хүрээнд багтсан санхүүгийн бус зүйлсийн худалдан авалт болон борлуулалтын тодорхой гэрээнүүдэд хэрэглэгдэнэ гэж тодорхойлсон.	

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

4. ХАРААХАН МӨРДӨГДӨЖ ЭХЛЭЭГҮЙ БАЙГАА ШИНЭ СТАНДАРТ, ТАЙЛБАР БА НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД (үргэлжлэл)

СТОУС	2015 оны 12 сарын 31-нээрх шинэ СТОУС, СТОУСТХ болон нэмэлт өөрчлөлтүүд	Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөх хугацаа
НББОУС 40- Хөрөнгө Оруулалтын Зориулалттай Үл Хөдлөх Хөрөнгө	Уг нэмэлт өөрчлөлт нь хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгийг бүрдүүлэх хөрөнгийн худалдан авалт эсвэл бизнесийн нэгдэл гэдгийг тодорхойлох үед СТОУС 3 Бизнесийн Нэгдэл болон НББОУС 40- Хөрөнгө Оруулалтын Зориулалттай Үл Хөдлөх Хөрөнгө-ийн хоорондын харилцааг тодорхой болгосон. Шийдлийг СТОУС 3 Бизнесийн Нэгдэл болон НББОУС 40.7-15-ын зааврын дагуу шаардахыг тэмдэглэсэн ба энэхүү шийдэл нь хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө болон өөрийн эзэмшлийн хөрөнгийг ялгахад шаардлагатай.	
НББОУС 19-т орсон нэмэлт Ажилчдын тэтгэмжийн төлөвлөгөө: Ажилчдын тэтгэмж	Энэ өөрчлөлт нь дараах зүйлсийг агуулсан бага хүрээтэй хамрах хүрээг танилцуулсан: а) Ажиллагсад эсвэл гуравдагч этгээдийн тогтоосон тэтгэмжийн төлөвлөгөөнд оруулсан тодорхой хувь нэмрийг практикын арга барилаар хангана. Гэхдээ зөвхөн ажилласан жилийн тооноос хараат бус нөхөн олговор л багтана б) Практикын арга барилыг хамрах шаардлагагүй тогтоосон тэтгэмжийн төлөвлөгөөнд ажиллагсад эсвэл гуравдагч этгээдийн оруулсан хувь нэмрийг хэрхэн бүртгэх тухай. Үүнийг НББОУС 19.70-ын дагуу нийт тэтгэмжтэй ижил аргаар бүртгэнэ.	2014 оны 07 сарын 01 болон түүнээс хойшхи тайлант үеүдэд заавал мөрдөнө. Өмнхө үед хэрэглэж болно. Европын баталгаажсан байдал: 2015 оны 02 сарын 01 болон түүнээс хойшхи тайлант үеүдэд заавал мөрдөнө.

2015 оны 01 сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр үйлчлэх бөгөөд хүчин төгөлдөр үйлчилж эхлэх хугацаанаас нь эрт хэрэглэж эхлээгүй байгаа бусад шинэ стандартууд, тайлбарууд болон нэмэлт өөрчлөлтүүд нь Компанийн ирээдүйн санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөө үзүүлэхгүй гэж үзэж байна.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

5. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ЧУХАЛ ТООЦООЛОЛ БА ШИЙДЭЛ

Компани нь ирээдүйн үйл ажиллагаатай холбоотой тодорхой тооцоолол ба төсөөлөл ашигладаг. Түүхэн туршлага болон үүссэн нөхцөл байдалд тохиромжтой гэж үзсэн ирээдүйн үйл ажиллагааны тухай таамаглал гэх мэт бусад хүчин зүйлсэд үндэслэн тооцоолол ба шийдлийг тогтмол үнэлдэг. Бодит үр дүн нь тооцоолол ба төсөөллөөс ялгаатай байж болно.

(а) Элэгдэх хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа

Компанийн удирдлага нь хүлээгдэж буй хөрөнгийн ашиглалтад суурилан тайлант үе бүрийн эцэст биет бус хөрөнгө болон өмч, барилга, тоног төхөөрөмж гэх мэт элэгдэх хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг шалгадаг. Гарсан үр дүн нь магадгүй техникийн хуучралтын улмаас тооцоолол ба төсөөллөөс ялгаатай байж болно. Тэмдэглэл 28-д өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын хугацааны талаар дэлгэрэнгүй тусгасан.

(b) Хойшлогдсон татвар

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөр нь санхүүгийн тайланд тусгагдсан хөрөнгө эсвэл өр төлбөрийн дансны дүн болон тэдгээрийн татварын суурийн зөрүүтэй холбоотой ирээдүйд татвар ногдох орлогоос хасагдах болон татвар ногдох түр зөрүүнээс бий болдог. Мөн түүнчлэн татварын тайлангаар гарсан алдагдал болон ашиглагдаагүй татварын хөнгөлөлттэй холбоотой хойшлогдсон татварын хөрөнгө хүлээн зөвшөөрдөг. Хойшлогдсон татварын хөрөнгө болон өр төлбөрийг хорогдуулсан өртгөөр хэмжихгүй. Хэрвээ бодит үр дүн нь тооцоологдсон дүн эсвэл тооцооллоос өөр байвал энэ нь ирээдүйн үеүдэд санхүүгийн байдлын тайланд залруулагдах бөгөөд мөнгөн гүйлгээ болон үйл ажиллагааны үр дүнд нөлөөлнө.

(c) Санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Санхүүгийн байдлын тайланд тусгагдсан санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн бодит үнэ цэнэ нь идэвхтэй зах зээлийн мэдээлэл дээр үндэслэгдээгүй тохиолдолд, тэдгээрийн бодит үнэ цэнийг үнэлгээний загваруудыг хамарсан янз бүрийн үнэлгээний арга техникүүдийг ашиглан тодорхойлно. Боломжтой бол идэвхитэй зах зээл дээрээс эдгээр загваруудад ашиглах орцуудыг авч үнэлэх ба ийм боломжгүй тохиолдолд үнэлгээнд тооцоолол ашиглаж бодит үнэ цэнийг тодорхойлно. Энэ тооцоололд төлбөрийн чадвар болон үнэлгээний загварт орох орцуудтай холбоотой зээлийн эрсдэл, хамаарал болон хэлбэлзлийг харгалзан авч үзэх хэрэгтэй. Эдгээр хүчин зүйлүүдийн талаарх төсөөлөл дэх өөрчлөлт нь санхүүгийн байдлын тайланд тусгагдах санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийг тайлагнахад нөлөөлөх бөгөөд хэрэглүүрийн түвшин (level)-г бодит үнэ цэнийн шатлал гэсэн 6 хэсэгт тодруулсан. Үнэлгээний загварууд нь боломжтой тохиолдолд ижил төрлийн хэрэглүүр (өөрчлөлтгүйгээр) дэх тухайн үеийн зах зээл дээрх ажиглагдаж байгаа мэдээллээс авсан үнээр тестлэгдэж батлагдана.

(d) Хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт

Компани нь хөрөнгө эсвэл мөнгө бий болгогч нэгж тус бүрийн хувьд аливаа үнэ цэнийн бууралт оршин байгаа эсэхийг тайлант үе бүрийн эцэст тодорхойлдог. Тухайн хөрөнгө эсвэл мөнгө бий болгогч нэгжийг ашиглах ба худалдан борлуулснаас бий болох бодит үнэ цэнэ нь хөрөнгийн дансны үнээс бага байх тохиолдолд үнэ цэнийн бууралтыг авч үздэг.

Бодит үнэ цэнэ нь тухайн арилжааны талаар зохих мэдлэг бүхий сонирхогч талуудын хооронд хөрөнгөө худалдах, өр төлбөр шилжүүлэгдэх эсвэл тохиролцсон үнээр тодорхойлогдоно.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА

Компани нь үйл ажиллагааны явцад дараах санхүүгийн эрсдэлүүдэд өртөх магадлалтай. Үүнд:

- Зээлийн эрсдэл
- Зах зээлийн бусад эрсдэл
- Хөрвөх чадварын эрсдэл

Компани нь бусад бизнесүүдийн нэгэн адил санхүүгийн хэрэглүүрийн хэрэглээнээс үүсэх эрсдэлүүдтэй тулгардаг. Энэ тэмдэглэлд Компанийн эрсдэлийн удирдлагын бодлого, энэхүү эрсдэлийг зохицуулах процесс ба түүнийг хэмжих аргуудыг тайлбарлана. Эдгээр эрсдэлтэй холбоотой нэмэлт тоон мэдээллийг санхүүгийн тайланд зохих ёсоор тэмдэглэсэн.

Энэ тэмдэглэлд дурдаагүй бол компанийн өмнө тулгарсан санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэл, түүнтэй холбоотой бодлого, эдгээр эрсдэлийг зохицуулах процесс эсвэл түүнийг хэмжихэд хэрэглэгдсэн аргуудад ямар нэгэн томоохон өөрчлөлт ороогүй болно.

(i) Санхүүгийн үндсэн хэрэглүүрүүд

Компанид санхүүгийн эрсдэл үүсэж болох компанийн ашиглаж буй санхүүгийн үндсэн хэрэглүүрүүдэд дараах хэрэглүүрүүдийг хамруулна:

- Худалдааны авлага;
- Мөнгө болон түүнтэй адилтгах хөрөнгө;
- Зээлийн авлага;
- Бодит үнэ цэнэ ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хөрөнгө;
- Худалдааны ба бусад өглөг;
- Банкны зээл;

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (үргэлжлэл)

(ii) Санхүүгийн хэрэглүүрийн ангилал

а. Санхүүгийн хөрөнгийн ангилал

	Бодит үнэ цэнээр илрэхийлэгдсэн санхүүгийн хөрөнгө			Зээл ба авлага			Борлуулахад бэлэн		
	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	1,328,120	408,470	182,868	-	-	-	-	-	-
Худалдааны болон бусад авлага	-	-	-	15,142,289	168,543	116,010	-	-	-
Зээлийн авлага				1,824,681	729,145	1,122,147	-	-	-
Бодит үнэ цэнээр хэмжсэн хөрөнгө оруулалт	20,779,327	32,024,057	31,499,653	-	-	-	-	-	-
Нийт санхүүгийн хөрөнгө	22,107,447	32,432,527	31,682,521	16,966,970	897,688	1,238,157	-	-	-

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (үргэлжлэл)

(ii) Санхүүгийн хэрэглүүрийн ангилал (үргэлжлэл)

b. Санхүүгийн өр төлбөрийн ангилал

	Бодит үнэ цэнэ нь ашиг, алдагдлаар хэмжигдэх санхүүгийн өр төлбөр			Бодит үнэ цэнэ нь бусад дэлгэрэнгүй орлогоор хэмжигдэх санхүүгийн өр төлбөр			Хорогдуулсан өртгөөр хэмжигдэх санхүүгийн өр төлбөр		
	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг
Худалдааны болон бусад өр төлбөр	-	-	-	-	-	-	5,844,769	267,853	2,449,893
Урт хугацаат зээлийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг	-	-	-	-	-	-	-	211,000	2,042,055
Урт хугацаат санхүүгийн түрээсийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг	-	-	-	-	-	-	-	-	24,793
Бусад эргэлтийн өр төлбөр	-	-	-	-	-	-	-	136,179	136,179
Урт хугацаат зээл ба Санхүүгийн түрээсийн өглөг	-	-	-	-	-	-	-	-	211,198
Нийт санхүүгийн өр төлбөр	-	-	-	-	-	-	5,844,769	615,032	4,864,118

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (үргэлжлэл)

(iii) Бодит үнэ цэнээр хэмжигдээгүй санхүүгийн хэрэглүүрүүд

Бодит үнэ цэнээр илэрхийлэгдээгүй санхүүгийн хэрэглүүр нь мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө, худалдааны ба бусад авлага, худалдааны ба бусад өглөг, зээл зэргийг агуулна.

Нэг жилээс доош богино хугацааны шинж чанартай санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрүүд нь санхүүгийн тайланд бодит үнэ цэнэтэй ойролцоогоор тусгагдсан байдаг.

(iv) Бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн Санхүүгийн Хэрэглүүр

Бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн шатлалыг доор харууллаа. Компанийн бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн санхүүгийн хэрэглүүрүүд нь Түвшин 3-ийн дагуу хэмжигдсэн.

2015 оны 12 сарын 31-ээр бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн шатлалыг доор харуулав.

	Түвшин 1 мян.төг	Түвшин 2 мян.төг	Түвшин 3 мян.төг	Нийт мян.төг
Санхүүгийн хөрөнгө				
Охин компани	-	-	9,519,949	9,519,949
Хамтарсан компани	-	-	9,854,479	9,854,479
Хараат компани	-	-	-	-
Хяналтын бус хувь оролцоо	-	-	1,404,900	1,404,900
	-	-	20,779,327	20,779,327

2014 оны 12 сарын 31-ээр бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн шатлалыг доор харуулав.

	Түвшин 1 мян.төг	Түвшин 2 мян.төг	Түвшин 3 мян.төг	Нийт мян.төг
Санхүүгийн хөрөнгө				
Охин компани	-	-	7,519,014	7,519,014
Хамтарсан компани	-	-	11,424,868	11,424,868
Хараат компани	-	-	-	-
Хяналтын бус хувь оролцоо	-	-	13,080,175	13,080,175
	-	-	32,024,057	32,024,057

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (үргэлжлэл)

(iv) Бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн Санхүүгийн Хэрэглүүр (үргэлжлэл)

2013 оны 12 сарын 31-ээр бодит үнэ цэнээр хэмжигдсэн санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн шатлалыг доор харуулав.

	Түвшин 1 мян.төг	Түвшин 2 мян.төг	Түвшин 3 мян.төг	Нийт мян.төг
Санхүүгийн хөрөнгө				
Охин компани	-	-	1,181,814	1,181,814
Хамтарсан компани	-	19,283,310	9,824,868	29,108,178
Хараат компани	-	-	-	-
Хяналтын бус хувь оролцоо	-	160,945	1,048,717	1,209,661
Цэвэр санхүүгийн хөрөнгө	-	19,444,255	12,055,399	31,499,653

Тайлант жилийн турш бодит үнэ цэнийн шатлал хооронд ямар нэгэн шилжүүлэг хийгдээгүй. Түвшин 2 ба 3-ын санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийг хэмжихэд хэрэглэсэн үнэлгээний аргачлал, нөлөө бүхий үл ажиглагдахуйц өгөгдөл болон гол үл ажиглагдахуйц өгөгдөл ба бодит үнэ цэнийн хоорондын харилцааг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Санхүүгийн хэрэглүүр	Хэрэглэсэн үнэлгээний аргачлал	Нөлөө бүхий үл ажиглагдахуйц өгөгдөл (Зөвхөн Түвшин 3)	Гол үл ажиглагдахуйц өгөгдөл ба бодит үнэ цэнийн хоорондын харилцаа (Зөвхөн Түвшин 3)
Хөрөнгө оруулалт			
Жинст Увс ХК	Хувьцааны зах зээлийн үнэ	Бизнес төлөвлөгөө, Хамгийн сайн ашиглалт	Хувьцааны зах зээлийн үнэ
Номын Хишиг ХХК	Орлогын хандлага	Бизнес төлөвлөгөө, Хамгийн сайн ашиглалт	Мөнгөн урсгал, дискаунт, эрсдлийн түвшин
Ард Кредит ББСБ ХХК	Цэвэр мөнгөн урсгалыг хорогдуулах арга	Бизнес төлөвлөгөө, Хамгийн сайн ашиглалт	Мөнгөн урсгал, дискаунт, эрсдлийн түвшин
Ард Даатгал ХХК	Цэвэр мөнгөн урсгалыг хорогдуулах арга	Бизнес төлөвлөгөө, Хамгийн сайн ашиглалт	Мөнгөн урсгал, дискаунт, эрсдлийн түвшин
Техник Технологийн Дээд Сургууль	Цэвэр мөнгөн урсгалыг хорогдуулах арга,	Бизнес төлөвлөгөө, Хамгийн сайн ашиглалт	Мөнгөн урсгал, дискаунт, эрсдлийн түвшин
Ард Секюритиз УЦК ХХК	Цэвэр мөнгөн урсгалыг хорогдуулах арга,	Бизнес төлөвлөгөө, Хамгийн сайн ашиглалт	Мөнгөн урсгал, дискаунт, эрсдлийн түвшин
Тэнгэр Системс ХХК	Цэвэр мөнгөн урсгалыг хорогдуулах арга,	Бизнес төлөвлөгөө, Хамгийн сайн ашиглалт	Мөнгөн урсгал, дискаунт, эрсдлийн түвшин

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (үргэлжлэл)

Ерөнхий зорилго ба үйл явц

Удирдлага нь Компанийн эрсдэлийн удирдлагын бодлогод гол үүрэг хариуцлага хүлээхийн зэрэгцээ түүнийг тодорхойлж бэлтгэх үүрэгтэй байдаг.

Удирдлагын гол зорилго нь Компанийн өрсөлдөх чадвар, уян хатан байдалд хэт нөлөөлөхгүйгээр эрсдэлийг аль болох бууруулах бодлого тогтоох явдал юм. Энэхүү бодлоготой холбоотой нэмэлт мэдээллийг доор үзүүлэв:

а) Зээлийн эрсдэл

Компани нь хамтрагч тал нь төлбөрийн үүргээ хугацаанд нь биелүүлээгүйгээс үүдэж гарах зээлийн эрсдэлд өртөх магадлалтай. Компани нь зээлээр хийсэн борлуулалтын хувьд зээлийн эрсдэлд өртөх магадлалтай. Компани гэрээ байгуулахаас өмнө шинэ хэрэглэгчийн зээлийн эрсдэлийг үнэлэх өөрийн дотоод бодлоготой.

Зээлийн эрсдэлд өртөж болох хамгийн томоохон дүн нь худалдааны ба бусад авлага (Тэмдэглэл 20)-ын 15,142 сая төгрөг (2014 онд: 168 сая) болон зээлийн авлага болох 1,824 сая төгрөг (2014 онд: 729 сая) -ийн үлдэгдэлд төвлөрч байна.

Зээлийн эрсдэл нь түүнчлэн мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө, харилцах дансны үлдэгдлээс үүсдэг.

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө болон банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хадгаламжаас зээлийн эрсдэл үүснэ. Зөвхөн 'А' үнэлгээ авсан банк, санхүүгийн байгууллагыг л хүлээн зөвшөөрнө. Мөнгөний томоохон үлдэгдлийг доорх байгууллагуудад хадгалуулж байна.

2015 оны 12 сарын 31				2014 оны 12 сарын 31			
	Үнэлгээ	Харилцах	Богино хугацаат хадгаламж	Үнэлгээ	Харилцах	Богино хугацаат хадгаламж	
			мян.төг			мян.төг	
Хас банк	A	-	133,166	A	-	267,154	
Төрийн банк	A	5	-	A	11	-	
ХХБ	A	37	-	A	-	-	
Голомт банк	A	2,030	-	A	1,991	-	
Хаан банк	A	1,114,751	-	A	35	-	
Банк бус санхүүгийн байгууллага	A	-	70,000	A	-	139,280	
		1,116,823	203,166			2,037	406,434

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

б)Зах зээлийн эрсдэл

Зах зээлийн эрсдэл нь тухайн байгууллагад учирч болох гадаад хүчин зүйл буюу хөрөнгийн зах зээлийн үнийн хэлбэлзэл, гадаад валютын ханшийн өөрчлөлт, хууль зүй, татварын бодлого гэх мэт зах зээлийн орчноос хамаарч байгаа эрсдэл юм.

Зах зээлийн эрсдэл нь хүү бүхий, арилжаалах боломжтой, гадаад валютаарх санхүүгийн хэрэглүүрүүдийн ашиглалтаас үүсдэг. Хүүгийн түвшин (хүүгийн түвшний эрсдэл), гадаад валютын ханш (гадаад валютын эрсдэл), зах зээлийн бусад хүчин зүйлс (үнийн бусад эрсдэл)-д гарсан өөрчлөлтүүдийн улмаас бодит үнэ цэнэ болон ирээдүйн мөнгөн урсгал нь хэлбэлзэх эрсдэл юм.

i. Хүүгийн түвшний эрсдэл

Хүүгийн түвшний эрсдэл гэдэг нь зах зээл дээрх зээлийн хүүгийн түвшний өөрчлөлтийн улмаас санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ эсвэл ирээдүйн мөнгөн гүйлгээ хэлбэлзэх эрсдэл юм.Компани нь хүүгийн түвшний эрсдэлд өртөөгүй байна.

ii. Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн эрсдэл

Компанийн Монгол улсын мөнгөн тэмдэгт (төгрөг)-ээс өөр валютаар хийж буй хөрөнгө оруулалт буюу бусдад олгосон зээл, санхүүжилт буюу банк санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл, худалдан авалт болон борлуулалтад гадаад валютын эрсдэл учирч болно. Эрсдэлд өртөж болох валют нь АНУ-ын ам.доллар байна. Гадаад валютын ханшийн хэт хэлбэлзэл нь тус компанийн санхүүгийн байдал, мөнгөн урсгалд нөлөөлөх магадлалтай.

Тайлант жилүүдийн явцад ашиглагдаж байсан төгрөгтэй харьцах ханшийг дор үзүүлэв.

Валютууд	Дундаж ханш		Хаалтын ханш	
	2015 он	2014 он	12/31/2015	12/31/2014
Ам.доллар	1,970.31	1,817.94	1,995.98	1,885.60

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (үргэлжлэл)

ii. Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн эрсдэл (үргэлжлэл)

Доорх хүснэгтэд 2015 болон 2014 оны 12 сарын 31-ний байдлаарх гадаад валютын эрсдэлийг харууллаа.

	Төгрөгөөр илэрхийлэгдсэн санхүүгийн хэрэглүүрүүд			Ам.доллараар илэрхийлэгдсэн санхүүгийн хэрэглүүрүүд			Нийт дүн		
	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг
Санхүүгийн хэрэглүүрүүд									
Санхүүгийн хөрөнгө									
Худалдааны болон бусад авлага	12,785,312	132,123	116,010	2,356,977	36,420	-	15,142,289	168,543	116,010
Зээлийн авлага	938,555	37,980	490,834	886,125	691,164	631,314	1,824,680	729,144	1,122,148
Мөнгөн болон түүнтэй адилтгах хөрөнгө	98,324	61,002	180,201	1,230,158	347,469	2,667	1,328,120	408,470	182,868
Бодит үнэ цэнээр хэмжсэн хөрөнгө оруулалт	20,779,327	32,024,057	31,499,653	-	-	-	20,779,327	32,024,057	31,499,653
Нийт санхүүгийн хөрөнгө	34,601,518	32,255,162	32,286,698	4,473,260	1,075,053	633,981	39,074,416	33,330,214	32,920,679

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12-р сарын 31-р тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (үргэлжлэл)

ii. Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн эрсдэл (үргэлжлэл)

	Төгрөгөөр илэрхийлэгдсэн санхүүгийн хэрэглүүрүүд			Ам.доллараар илэрхийлэгдсэн санхүүгийн хэрэглүүрүүд			Нийт дүн		
	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг	2015 мян.төг	2014 мян.төг	2013 мян.төг
Санхүүгийн өр төлбөр									
Худалдааны болон бусад өр төлбөр	(5,720,905)	(267,853)	(379,241)	(123,864)	-	(2,070,652)	(5,844,769)	(267,853)	(2,449,893)
Урт хугацаат зээлийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг	-	(211,000)	(2,042,055)	-	-	-	-	(211,000)	(2,042,055)
Урт хугацаат санхүүгийн түрээсийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг	-	-	(24,793)	-	-	-	-	-	(24,793)
Бусад эргэлтийн өр төлбөр	-	(136,179)	(136,179)	-	-	-	-	(136,179)	(136,179)
Урт хугацаат зээл ба санхүүгийн түрээсийн өглөг	-	-	(211)	-	-	-	-	-	(211)
Нийт санхүүгийн өр төлбөр	(5,720,905)	(615,032)	(2,582,479)	(123,864)	-	(2,070,652)	(5,844,769)	(615,032)	(4,653,131)
Цэвэр санхүүгийн (өр төлбөр)/ хөрөнгө	28,880,612	31,640,130	29,704,220	4,349,035	1,075,053	(1,436,671)	33,229,647	32,715,182	28,267,549

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

6. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГЛҮҮР - ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

с) Хөрвөх чадварын эрсдэл

Төлбөрийн чадварын эрсдэл нь ажлын капитал, зээлийн хэрэглүүр дэх санхүүгийн төлбөр, үндсэн өрийг төлж барагдуулахтай холбоотой үүсдэг. Энэ нь Компани санхүүгийн өр төлбөрөө хугацаанд нь төлж барагдуулахад хүндрэлтэй тулгарах эрсдэл юм.

Компанийн баримтлах бодлого бол үүргийн гүйцэтгэлийн хугацааны эцэст түүнийг барагдуулах хангалттай бэлэн мөнгөтэй байх явдал юм. Энэ зорилгод хүрэхийн тулд компани нь дор хаяж 45 хоногт хүлээгдэж буй шаардлагыг биелүүлэхийн тулд тогтмол бэлэн мөнгөний үлдэгдэлтэй (эсвэл харилцан тохиролцсон хэрэглүүр) байх явдал юм.

Түргэн хөрвөх чадварын эрсдэл нь Компанийн мөнгөн урсгалыг удирдах чадвараас үүсдэг. Компани тухайн жилийн төсвийг мөнгөн урсгалын хэрэгцээ шаардлагыг үнэлсний үндсэн дээр бэлтгэдэг. Дараах хүснэгтээр 2014 болон 2015 онуудын 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн өр төлбөрийн гэрээгээр хүлээсэн төлөгдөж дуусах хугацааг харууллаа:

2015 оны 12 сарын 31	3 сар хүртэлх мян.төг	3-аас 12 сар мян.төг	1-ээс 2 жил мян.төг
Худалдааны болон бусад өглөг	5,614,847	229,922	5,844,769
Нийт	5,614,847	229,922	5,844,769

2014 оны 12 сарын 31	3 сар хүртэлх мян.төг	3-аас 12 сар мян.төг	1-ээс 2 жил мян.төг
Худалдааны болон бусад өглөг	221,370	569,571	-
Бусад эргэлтийн өр төлбөр	-	-	136,179
Урт хугацаат зээл	210,999	-	-
Нийт	432,369	569,571	136,179

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

7. ҮНДСЭН АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
Менежментийн үйлчилгээ болон амжилтын төлбөр	109,171	107,759
Ногдол ашгийн орлого	218,366	523,088
Хувьцаа арилжаалснаас орсон шимтгэлийн орлого	7,640	43,802
Хөрөнгө оруулалт борлуулсан орлого	12,360,609	6,650,124
	12,695,786	7,324,773

8. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ДАНСНЫ ҮНЭ

Энэ нь Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл ХХК-ийн 706,595 ширхэг худалдсан хувьцааны өртгийг илэрхийлнэ.

9. ЕРӨНХИЙ УДИРДЛАГЫН ЗАРДАЛ

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
Сургалтын зардал	-	(1,093)
Түрээсийн төлбөр	(286,773)	(30,798)
Ашиглалтын зардал	(19,470)	(13,825)
Томилолтын зардал	(41,949)	(86,307)
Элэгдлийн зардал	(123,773)	(40,125)
Засвар үйлчилгээний зардал	(5,400)	(7,352)
Зар сурталчилгааны зардал	(109,182)	(48,240)
Харилцаа холбооны зардал	(15,401)	(16,299)
Бичиг хэргийн зардал	(13,440)	(13,109)
Түлшний зардал	(15,270)	(14,337)
Мэргэжлийн ажил үйлчилгээний төлбөр	(83,494)	(138,216)
Хандив ба тусгай арга хэмжээний зардал	(147,207)	(77,884)
үйлчилгээ авсны төлбөр	(350)	(13,477)
Бусад зардал	(65)	(475,905)
Тээврийн зардал	(2,789)	(918)
Цэвэрлэгээний материал	(1,512)	(489)
Хангамжийн материал -цайны зүйлс	(8,924)	(1,574)
Үл хөдлөх хөрөнгийн татварын зардал	-	(2,927)
Автомашин татварын зардал	(2,663)	(283)
БҮТЭЭ-ийн хорогдлуулалтын зардал	(2,476)	-
	(880,138)	(983,158)

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

10. АЖИЛЧИДТАЙ ХОЛБООТОЙ ЗАРДАЛ

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
Цалингийн зардал	(220,774)	(351,719)
Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	(25,222)	(38,512)
	(245,996)	(390,231)

11. ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГО

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
Түрээсийн орлого	130,725	-
Үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны олз	351	-
	131,076	-

12. ЦЭВЭР САНХҮҮГИЙН ОРЛОГО / (ЗАРДАЛ)

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
<i>Санхүүгийн орлого:</i>		
Харилцах, хадгаламжийн хүүгийн орлого	7,161	18,991
Зээлийн хүүгийн орлого	195,673	113,715
Бондын хүүгийн орлого	8,023	22,061
Арилжааны ашиг, алдагдал	-	10,682
Гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн олз	331,849	522,726
	542,706	688,175
<i>Санхүүгийн зардал</i>		
Хүүгийн зардал	(77,656)	(83,916)
Санхүүгийн хураамжийн төлбөр	(4,276)	(1,970)
Гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн гарз	(233,087)	(424,923)
Арилжааны ашиг алдагдал	(5,293)	
	(320,312)	(510,809)
Цэвэр санхүүгийн орлого /(зардал)	222,394	177,365

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

13. ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ЗАРДАЛ

Компани нь Монгол Улсын Аж Ахуйн Нэгжийн Орлогын Албан Татварын тухай хуулийн дагуу 3 тэрбум хүртэлх татвар ногдох орлогод 10 хувь, 3 тэрбумаас давсан татвар ногдох орлогод 25 хувийн ААН-ийн орлогын татвар төлөх үүрэгтэй. Тайлант жилийн орлогын албан татварын нийт зардал нь тайлант жилийн татварын зардал болон хойшлогдсон татварын зардлын нийлбэрээс бүрдэнэ.

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг	228,347	(1,215,148)
Татварын байнгын зөрүү	(368,941)	5,507,995
Татвараас чөлөөлөгдөх орлого	(331,849)	(522,726)
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр татвар ногдох орлого	(417,386)	(154,766)
Татвараас хасагдахгүй зардал	380,294	7,523,538
ЭЗИТБТХ-ийн дагуу		(1,338,051)
Татварын түр зөрүү	-	(324,100)
Татвар ногдох түр зөрүү	-	(324,100)
Нийтлэг хувь хэмжээгээр татвар ногдох ашиг (алдагдал)	(140,594)	3,968,747
Нийтлэг хувь хэмжээгээр ногдуулсан татвар	-	(542,187)
Тусгай хувь хэмжээгээр ногдуулсан татвар	(41,739)	(15,476)
Бусдад суутгуулсан орлогын татвар	(11,836)	-
Татвараас хөнгөлөгдөх дүн	-	125,667
Тайлант хугацааны татварын зардал	(53,575)	(431,996)
Хойшлогдсон татварын түр зөрүүнээс хэрэгжсэн хэсэг	-	932,021
Хойшлогдсон татварын түр зөрүүнээс хэрэгжээгүй хэсэг	-	254,468
Хойшлогдсон татварын орлого (зардал)	-	1,186,489
Тайлант жилийн нийт татварын зардал	(53,575)	754,493

14. НЭГЖ ХУВЬЦААНД НОГДОХ АШИГ/(АЛДАГДАЛ)

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
Тайланд жилийн цэвэр ашиг	174,772	(460,656)
Энгийн хувьцааны жигнэсэн дундаж тоо	16,911,786	15,237,113
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг/(алдагдал) - төгрөг	10	(30)

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

15. ӨМЧ, БАРИЛГА, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ

	Барилга	Тавилга эд хогшил	Компьютер ба тоног төхөөрөмж	Тээврийн хэрэгсэл	Түрээсийн сайжруулалт	Нийт
	мян.төг	мян.төг	мян.төг	мян.төг	мян.төг	мян.төг
Өртөг						
2014 оны 1 сарын 1	280,668	29,481	13,551	70,003	-	393,703
Худалдаж авсан	-	10,000	10,591	160,000	470,374	650,965
Худалдсан	-	-	-	(70,003)	-	(70,003)
ХОЗҮХХ -рүү ангилсан	(280,668)	-	-	-	-	(280,668)
2014 оны 12 сарын 31	-	39,481	24,142	160,000	470,374	693,997
Худалдаж авсан	-	12,398	174	322,728	161,142	496,442
Худалдсан	-	-	-	(170,000)	-	(170,000)
2015 оны 12 сарын 31	-	51,879	24,317	312,728	631,516	1,020,439
Хуримтлагдсан элэгдэл						
2014 оны 1 сарын 1	(14,087)	(3,887)	(11,214)	(16,042)	-	(45,230)
Тайлант жилд байгуулсан	(7,017)	(2,148)	(3,627)	(27,334)	-	(40,125)
Худалдсан	-	-	-	30,043	-	30,043
ХОЗҮХХ -рүү ангилсан	21,104	-	-	-	-	21,104
2014 оны 12 сарын 31	-	(6,035)	(14,841)	(13,333)	-	(34,209)
Тайлант жилд байгуулсан	-	(4,284)	(4,413)	(21,000)	(94,075)	(123,773)
2015 оны 12 сарын 31	-	(10,319)	(19,255)	(34,333)	(94,075)	(157,982)
Дансны цэвэр үнэ						
2014 оны 1 сарын 1-нээр	266,582	25,594	2,337	53,960	-	348,472
2014 оны 12 сарын 31-нээр	-	33,446	9,301	146,667	470,374	659,787
2015 оны 12 сарын 31-нээр	-	41,560	5,062	278,394	537,441	862,457

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

16. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЗОРИУЛАЛТТАЙ ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГӨ

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
01 сарын 01-ээр	675,148	-
ӨБТТ-с дахин ангилсан	-	259,565
Бодит үнэ цэнийн олз	-	415,583
12 сарын 31-ээр	675,148	675,148

Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө нь Ард Даатгал ХХК -д 5 жилийн хугацаатайгаар түрээсэлсэн Сити Центр барилгын 403 тоот оффисын зориулалттай өрөөний дүнг илэрхийлнэ. Компанийн удирдлагын хамгийн сайн тооцоололд суурилан ХОЗҮХХ -ийн бодит үнэ цэнийг орлогын хандлагаар үнэлж, тайлагнасан. Тайлант оны тооцоололоор материаллаг хэмжээний үнэ цэнийн өөрчлөлтийн олз, гарз гараагүй.

Үнэлгээний арга хандлага болон үл ажиглагдах орц мэдээлэл

Үнэлгээний арга хандлага

Компани хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгийг үнэлэхэд өнөөгийн түрээсээс хүртэх цэвэр мөнгөн урсгалыг үр ашигт хувийг ашиглан хорогдуулах аргыг ашигладаг. Тус үнэлгээний арга нь тухайн хөрөнгөөс ирээдүйд хүртэх өгөөжийн мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлсэн дүн болно. Хүлээгдэж буй мөнгөн урсгал нь эрсдэлээр тохируулагдсан хорогдуулгын түвшин байна.

Үл ажиглагдах орц мэдээлэл

Орц мэдээлэлд гэрээнд тусгагдсан сар бүрийн мөнгөн урсгалын дүнг ашигласан бөгөөд эрсдэлээр жигнэгдсэн хүүгийн түвшин 16 хувь байна. Бодит үнэ цэнийн шатлалын дагуу үл ажиглагдах орц мэдээллийг 3-р түвшинд ангилсан.

17. БОДИТ ҮНЭ ЦЭНЭЭР ХЭМЖСЭН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Тайлант хугацааны эцэс дэх компанийн бусад аж ахуй нэгж дэх хувь оролцоо доорх байдалтай байна. Үүнд:

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 1 сарын 1 мян.төг
Охин компани	9,519,949	7,519,014	1,181,814
Хамтын хөрөнгө оруулалт	9,854,479	11,424,869	29,108,178
Хяналтын бус өмчийн хөрөнгө оруулалт	1,404,900	13,080,175	1,209,662
	20,779,328	32,024,058	31,499,654

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

17. БОДИТ ҮНЭ ЦЭНЭЭР ХЭМЖСЭН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (үргэлжлэл)

Тайлант жилд хөрөнгө оруулалттай компаниудтай хийгдсэн ажил гүйлгээ дараах байдалтай байна. Үүнд:

	Охин компани	Хамтын хөрөнгө оруулалт	Хяналтын бус өмчийн хөрөнгө оруулалт	Нийт
	мян.төг	мян.төг	мян.төг	мян.төг
2014 оны 1 сарын 1	1,181,814	29,108,178	1,209,662	31,499,654
Тайлант онд олж эзэмшсэн	6,337,200	1,000,000	13,000	7,350,200
Худалдсан хөрөнгө оруулалт	-	(7,667,998)		(7,667,998)
Ангилал хооронд	-	(11,615,311)	11,615,311	-
Бодит үнэ цэнэ	-	600,000	242,202	842,201
2014 оны 12 сарын 31	7,519,014	11,424,869	13,080,175	34,024,058
Тайлант онд олж эзэмшсэн	410,934	29,610	9,500	445,045
Худалдсан хөрөнгө оруулалт	(10,000)	-	(11,684,775)	(11,694,775)
Ангилал хооронд	1,600,000	(1,600,000)	-	-
Бодит үнэ цэнэ	-	-	-	-
2015 оны 12 сарын 31	9,519,949	9,85,478	1,404,900	20,779,327

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

17. БОДИТ ҮНЭ ЦЭНЭЭР ХЭМЖСЭН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (үргэлжлэл)

Тайлант хугацаануудын эцэс дэх охин компаниудын дэлгэрэнгүй мэдээлэл нь доорх байдалтай байна. Үүнд:

Аж ахуй нэгжийн нэр	Үндсэн үйл ажиллагаа	2015 оны 12 сарын 31		2014 оны 12 сарын 31		2014 оны 1 сарын 1	
		Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт МЯН.ТӨГ	Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт МЯН.ТӨГ	Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт МЯН.ТӨГ
Ард Секюритиз ҮЦК ХХК	Брокер , дилер	501,961	983,000	501,961	983,000	501,961	983,000
Арвай Капитал ХХК	Бизнесийн зөвлөгөө	-	-	10,000	10,000	10,000	10,000
МТНД ХХК	Бизнесийн зөвлөгөө	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
Тэнгэр Системс ХХК	Программ хангамж	101,000	178,814	101,000	178,814	101,000	178,814
Ард Даатгал ХХК	Даатгал	825,537	6,337,200	825,537	6,337,200	-	-
Ард Кредит ББСБ ХХК	Зээлийн үйл ажиллагаа	5,800	1,852,935	-	-	-	-
Жинст Увс ХК	Үр тариа тариалалт	45,028	58,000	-	-	-	-
Ард менежмент ХХК	Гадаад худалдаа	100,000	100,000	-	-	-	-
		1,589,326	9,519,949	1,448,498	7,519,014	622,961	1,181,814

Тайлант хугацаануудын эцэс дэх хамтарсан компаниудын дэлгэрэнгүй мэдээлэл нь доорх байдалтай байна. Үүнд:

Хамтарсан компаниудын нэр	Үндсэн үйл ажиллагаа	Эзэмшлийн хувь (%)	2015 оны 12 сарын 31			2014 оны 12 сарын 31			2014 оны 1 сарын 1	
			Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт МЯН.ТӨГ	Эзэмшлийн хувь (%)	Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт МЯН.ТӨГ	Эзэмшлийн хувь (%)	Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт МЯН.ТӨГ
Техник Технологийн Дээд Сургууль	Боловсрол	50	769,237	9,824,868	50	769,237	9,824,868	50	769,237	9,824,868
И Ай Ти Капитал Менежмент ХХК	Хөрөнгө оруулалт		-	-	-	-	-	69	3,053,838	19,283,310
Ард Кредит ББСБ ХХК	ББСБ		-	-	50	5000	1,600,000		-	-
Вайлддиджитал ХХК	Программ хангамж	51		29,611						
			769,237	9,854,479		774,237	11,424,868		3,823,075	29,108,178

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

17. БОДИТ ҮНЭ ЦЭНЭЭР ХЭМЖСЭН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (үргэлжлэл)

Тайлант хугацаануудын эцэс дэх хяналтын бус хувь оролцоотой компаниудын дэлгэрэнгүй мэдээлэл нь доорх байдалтай байна. Үүнд:

Хяналтын бус хувь оролцоо	2015 оны 12 сарын 31				2014 оны 12 сарын 31				2014 оны 1 сарын 1	
	Үндсэн үйл ажиллагаа	Эзэмшлийн хувь (%)	Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт мян.төг	Эзэмшлийн хувь (%)	Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт мян.төг	Эзэмшлийн хувь (%)	Хувьцааны тоо	Нийт хөрөнгө оруулалт мян.төг
Номын Хишиг ХХК	Хэвлэл	20	36,000	1,382,400	20	36,000	1,382,400	20	36,000	1,048,716
Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл ХХК	Санхүү ба хөрөнгө оруулалт		-	-	4.2	706,596	11,684,775	0.06	9,657	160,945
Ард Актив ХЗХ	ХЗХ	-	-	22,500		-	13,000			
			<u>36,000</u>	<u>1,404,900</u>		<u>742,596</u>	<u>13,080,175</u>		<u>45,657</u>	<u>1,209,661</u>

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

18. ЗЭЭЛИЙН АВЛАГА

2015 болон 2014 онуудын 12 сарын 31-ний байдлаарх охин компани болон хараат компанид олгосон зээлүүд нь дараах байдалтай байна.

	Ард Кредит /төгрөг/ (i) мян.төг	Ард Кредит / ам.доллар / (ii) мян.төг	Монет капитал /төгрөг/ (iii) мян.төг	Тэнгэр Системс /төгрөг/ (iv) мян.төг	Нийт мян.төг
Зээл ба урьдчилгаа					
2014 оны 1 сарын 1	52,860	481,209	-	-	534,069
Олгосон зээл	-	177,396	15,000	4,860	197,256
Төлөгдсөн зээл	(52,860)	(216,039)	(15,000)	-	(283,899)
Ханшийн зөрүү		71,631	-		71,631
2014 оны 12 сарын 31	-	514,197	-	4,860	519,057
Олгосон зээл	915,000	-	-	-	915,000
Төлөгдсөн зээл	-	(514,197)		(4,860)	(519,057)
2014 оны 12 сарын 31	915,000	-	-	-	915,000
Хүүгийн авлага					
2014 оны 1 сарын 1	159	1,720	-	-	1,879
Тайлант жилийн хүү	6,855	81,896	481	116	89,349
Төлөгдсөн хүү	(7,013)	(80,913)	(481)	-	(88,407)
2014 оны 12 сарын 31	-	2,704	-	116	2,820
Тайлант жилийн хүү	458				458
Төлөгдсөн хүү	-	(2,704)		-	(2,704)
2015 оны 12 сарын 31	458	-	-	116	574
2014 оны 1 сарын 1	53,019	482,929	-	-	535,948
2014 оны 12 сарын 31	-	516,901	-	4,976	521,878
2015 оны 12 сарын 31	915,458	-	-	116	915,574

- i. 2015 оны 12 сарын 31-ны өдөр Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК болон Ард Кредит ББСБ ХХК-ын хооронд байгуулсан зээлийн гэрээгээр 915 сая төгрөгийн зээлийг жилийн 18 хувийн хүүтэйгээр 12 сарын хугацаатайгаар эргэлтийн хөрөнгийн зориулалтаар зээл олгосон.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

18. ЗЭЭЛИЙН АВЛАГА

2015 болон 2014 онуудын 12 сарын 31-ний байдлаарх холбоотой бус талуудад олгосон зээлүүд нь дараах байдалтай байна.

	БИ ЭС ПИ ХХК /төгрөг/ (i) мян.төг	БИ ЭС ПИ ХХК /ам.доллар/ (ii) мян.төг	Солэржи ХХК /ам.доллар/ (iii) мян.төг	Ай Консепт ХХК /ам.доллар/ (iv) мян.төг	УНК ХХК /төгрөг/ (V) мян.төг	Хүннү Эйр ХХК (Vi) мян.төг	Нийт мян.төг
Зээл ба урьдчилгаа							
2014 оны 1 сарын 1	325,635	127,371	-	-	-	-	453,006
Олгогдсон зээл	10,000	-	47,047	154,053	22,981	-	234,081
Эргэн төлөгдсөн зээл	(325,635)	(144,739)	-	(30,479)	-	-	(500,853)
Ханшийн зөрүү	-	17,368	(255)	3,255	-	-	20,368
2014 оны 12 сарын 31	10,000	-	46,791	126,830	22,981	-	206,602
Олгогдсон зээл	10,000	-	-	-	-	777,253	234,081
Эргэн төлөгдсөн зээл	(10,000)	-	(46,791)	(26,999)	-	-	(83,790)
Ханшийн зөрүү	-	-	-	7,380	-	-	7,380
2015 оны 12 сарын 31	-	-	-	107,211	22,981	777,253	907,445
Хүүгийн авлага							
2014 оны 1 сарын 1	112,180	21,014	-	-	-	-	133,194
Хүүгийн авлага	-	2,108	462	6,251	23	-	8,845
Төлөгдсөн хүү	(112,180)	(23,122)	-	(6,071)	-	-	(141,374)
2014 оны 12 сарын 31	-	-	462	180	23	-	665
Хүүгийн авлага	-	-	-	39,395	-	-	39,395
Төлөгдсөн хүү	-	-	(462)	(37,914)	(23)	-	(38,399)
2015 оны 12 сарын 31	-	-	-	1,661	-	-	1,661
2014 оны 1 сарын 1-р	437,815	148,385	-	-	-	-	586,200
2014 оны 12 сарын 31-р	10,000	-	47,253	127,010	23,004	-	207,267
2015 оны 12 сарын 31-р	-	-	-	108,872	22,981	777,253	909,106

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

18. ЗЭЭЛИЙН АВЛАГА (үргэлжлэл)

- iv. 2014 оны 09 сарын 30-ны өдөр Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК болон Ай Консепт ХХК-ийн хооронд байгуулсан №2014/06 тоот зээлийн гэрээгээр 83,700 ам.долларын зээлийг сарын 1.5 хувийн хүүтэйгээр 18 сарын хугацаатайгаар эргэлтийн хөрөнгийн зориулалтаар зээл олгосон. Гэрээний барьцаа, баталгаа болгож Ай Консепт ХХК-ийн дүрмийн сангийн 50 хувь буюу 85,000 ширхэг хувьцаа, мөн Ай Лофт-д ашиглаж байгаа тоног төхөөрөмжийг барьцаалсан.
- v. 2014 оны 12 сарын 31-ний өдөр Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК болон УНК ХХК-ийн хооронд байгуулсан №2014/08 тоот зээлийн гэрээгээр 22 сая төгрөгийн зээлийг сарын 3 хувийн хүүтэйгээр 3 сарын хугацаатайгаар эргэлтийн хөрөнгийн зориулалтаар зээл олгосон.
- vi. 2015 оны 12 сарын 30-ний өдөр Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК болон Хүннү Эйр ХХК-ийн хооронд байгуулсан №С-15/024 тоот зээлийн гэрээгээр 389,409.16 ам.долларын зээлийг сарын 1 хувийн хүүтэйгээр 12 сарын хугацаатайгаар зээл олгосон.

19. УРЬДЧИЛГАА

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 1 сарын 1 мян.төг
Хөрөнгө оруулалт худалдан авахад төлсөн мөнгө	-	24,610	300,000
Орон сууцны урьдчилгаа төлбөр	-	-	-
Ажилчдын хуримтлах хадгаламж	14,399	10,800	6,738
Түрээсийн сайжруулалтад төлсөн мөнгө	-	61,300	-
Урьдчилгаа төлбөр-Түрээс	97,736		
Бусад	15,391	4,166	-
	127,526	100,876	306,738

20. ХУДАЛДААНЫ БА БУСАД АВЛАГА

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 1 сарын 1 мян.төг
Байгууллагаас авах авлага ¹	12,602,763	12,620	-
Холбоотой талаас авах авлага			
Хувь хүнээс авах авлага	129,125	2,770	33,375
Холбоотой талаас авах авлага	1,598,648	-	-
Шилжүүлсэн авлага	750,369	-	-
Ажилчдаас авах авлага	-	117,817	72,096
НӨАТ авлага	52,366	6,147	-
Бусад авлага	3,903	19,050	10,539
Зээлийн хүүгийн авлага	5,116	6,304	-
НДШ-н авлага	-	1,977	-
ХХОАТ-н авлага	-	1,858	-
	15,142,288	168,543	116,010

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

20. ХУДАЛДААНЫ БА БУСАД АВЛАГА (үргэлжлэл)

¹ Компани 2015 оны 10 сарын 22-ны өдөр Орикс Корпораци, Европын Сэргээн Босголт Хөгжлийн Банк, Монголиан Файнэншнл Сервисиз ПТЕ.лtd -уудтай гэрээ байгуулж Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл ХХК-ийн үлдэгдэл хувьцаа болох 706,595 ширхэг хувьцааг борлуулсан бөгөөд нийт авлагын үлдэгдэл нь 7,380 сая болно.

Юу Би Ай Жи болон Аполло Вентурс ХХК -ийн Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК -ний эзэмшиж байсан хувьцааг Ард Секюритиз ҮЦК ХХК -д худалдсантай холбоотойгоор үүссэн авлагын дүнг илэрхийлнэ. Байгууллагаас авах авлагын томоохон үлдэгдлүүд доорх байдалтай байна.

Компанийн нэрс	Валют	Гадаад валютаар USD	Төгрөгөөрх мян.төг
ОРИКС	USD	1,848,703	3,689,975
ЕСБХБ	USD	1,848,703	3,689,975
Ард Секюритиз ҮЦК ХХК	MNT	-	5,197,721
		3,697,407	12,577,671

21. МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 1 сарын 1 мян.төг
Банкин дахь харилцах /Төгрөг/	6,091	954	977
Банкин дахь харилцах /Ам.доллар/	1,110,732	1,082	963
Банкин дахь хугацаагүй хадгаламж /Төгрөг/	14,102	15,047	179,224
Банкин дахь хугацаагүй хадгаламж /Ам.доллар/	119,064	252,107	1,704
ББСБ дахь хугацаатай хадгаламж /Төгрөг/	70,000	45,000	-
ББСБ дахь хугацаатай хадгаламж /Ам.доллар/	-	94,280	-
Хязгаарласан мөнгө	8,132	-	-
	1,328,120	408,470	182,868

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

22. ХУВЬЦААТ КАПИТАЛ

Компани нь 100 төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий нийт 22,752,700 ширхэг энгийн хувьцаа гаргах эрхтэй бөгөөд 2015 оны 12 сарын 31-ээр Компанийн гаргасан хувьцаа дараах байдалтай байна.

	Хувьцааны тоо	Нэрлэсэн үнэ (Төгрөг)	НИЙТ мян.төг
Энгийн хувьцаа			
Гаргасан хувьцаа			
2014 оны 1 сарын 1	13,762,177	100	1,376,218
Гаргасан хувьцаа	3,607,128	100	360,712
Халаасалсан хувьцаа	(573,972)	100	(57,397)
2014 оны 12 сарын 31	16,795,333	100	1,679,533
Гаргасан хувьцаа	765,805	100	76,481
Халаасалсан хувьцаа	(365,774)	100	(36,577)
2015 оны 12 сарын 31	17,194,364	100	1,719,436

2014 оны 12 сарын 31-ээр компанийн гол хувьцаа эзэмшигчид нь дараах байдалтай байна. Үүнд:

Хувьцаа эзэмшигчид	Хувьцааны тоо	Нэрлэсэн үнэ	Нийт мян.төг	Хувь
Интергрупп Интернэйшнл ХХК	2,237,050	100	223,705	13.32
Юу Би Ай Жи ХХК	1,907,059	100	190,706	11.35
Аполло Вентурс ХХК	1,690,000	100	169,000	10.06
Венчурс Уан	1,304,043	100	130,404	7.76
Чулуун Ганхуяг	1,290,000	100	129,000	7.68
Луна энд Луна ХХК	1,284,893	100	128,489	7.65
МАК ХХК	873,000	100	87,300	5.20
Баяртогтох Нэмэхбаатар	507,834	100	50,783	3.02
Лхагвасүрэн Соронзонболд	453,210	100	45,321	2.70
Сэдбазар Гэрэлтуяа	450,000	100	45,000	2.68
Галням Уянга	423,034	100	42,303	2.52
Мөнх-Очир Сэргэлэн	340,794	100	34,079	2.03
Дүгэрсүрэн Бат-Очир	313,650	100	31,365	1.87
Хулдорж Бүрэн-Эрдэнэ	306,000	100	30,600	1.82
Мягмарсүрэн Золжаргал	300,000	100	30,000	1.79
Гол хувьцаа эзэмшигчид	13,680,567	100	1,368,057	81.45
Бусад 317 хувьцаа эзэмшигчид	3,114,766	100	311,477	18.55
Нийт хувьцаа эзэмшигчид	16,795,333	100	1,679,533	100

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

22. ХУВЬЦААТ КАПИТАЛ (үргэлжлэл)

2015 оны 12 сарын 31-ээр компанийн гол хувьцаа эзэмшигчид нь дараах байдалтай байна.
Үүнд:

Хувьцаа эзэмшигчид	Хувьцааны тоо	Нэрлэсэн үнэ	Нийт мян.төг	Хувь
Ард Секюритиз ҮЦК ХХК	3,708,515	100	370,852	21.57
Интергрупп Интернэйшнл ХХК	1,871,276	100	187,128	10.88
Луна энд Луна ХХК	1,373,801	100	137,380	7.99
Венчурс Уан	1,304,043	100	130,404	7.58
Чулуун Ганхуяг	1,290,000	100	129,000	7.50
МАК ХХК	873,000	100	87,300	5.08
Баяртогтох Нэмэхбаатар	507,834	100	50,783	2.95
Бруно Рашле	461,016	100	46,102	2.68
Хулдорж Бүрэн-Эрдэнэ	457,300	100	45,730	2.66
Сэдбазар Гэрэлтуяа	452,000	100	45,200	2.63
Галням Уянга	431,589	100	43,159	2.51
Лхагвасүрэн Соронзонболд	405,210	100	40,521	2.36
Мөнх-Очир Сэргэлэн	350,794	100	35,079	2.04
Дүгэрсүрэн Бат-Очир	313,650	100	31,365	1.82
Ронок Лимитэд	305,697	100	30,570	1.78
Гол хувьцаа эзэмшигчид	14,105,725	100	1,410,573	82.04
Бусад 315 хувьцаа эзэмшигчид	3,088,639	100	308,864	17.96
Нийт хувьцаа эзэмшигчид	17,194,364	100	1,719,436	100

23. НЭМЖ ТӨЛӨГДСӨН КАПИТАЛ

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 1 сарын 1 мян.төг
Тайлант үеийн эхэнд	9,298,761	3,246,555	3,303,839
Нэмэгдэл	1,142,383	6,166,841	97,823
Хасалт	-	(114,634)	(155,107)
Тайлант үеийн эцэст	10,441,144	9,298,761	3,246,555

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

24. БОДИТ ҮНЭ ЦЭНИЙН ТОХИРУУЛГЫН НӨӨЦ

	2015 он	2014 он	2013 он
	мян.төг	мян.төг	мян.төг
01 сарын 01-ний үлдэгдэл	6,225,670	5,291,986	3,500,408
Хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнийн тохируулга	-	933,684	1,791,578
12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,225,670	6,225,670	5,291,986

25. ӨМЧИЙН БУСАД ХЭРЭГЛҮҮР

Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн 2007 оны 05 сарын 04-ний өдрийн №2007/06 тоот шийдвэрийн дагуу Хас Банкнаас хуваарилагдан ирсэн ногдол ашгийн 25 хувийг (14,299,079 төгрөг) нөөц байгуулсан. Мөн 2007 оны 05 сарын 21-ны өдрийн ТУЗ-ийн тушаалаар 500,000 төгрөгийг урамшуулал болгон хуваарилсан.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

26. УРТ ХУГАЦААТ ЗЭЭЛ

	Голомт банк (Төгрөгөөр) мян.төг	Голомт банк (Ам.доллар) мян.төг	Төрийн банк* мян.төг	МАК мян.төг	Нийт мян.төг
Үндсэн зээл					
2013 оны 1 сарын 1	620,000	741,943	275,978	1,989,055	3,626,976
Эргэн төлөлт	(620,000)	(883,718)	(11,979)	-	(1,515,697)
Урт хугацаат зээлийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг	-	-	(53,000)	(1,989,055)	(2,042,055)
Ханшийн зөрүү	-	141,775	-	-	141,775
2014 оны 12 сарын 31	-	-	211,000	-	211,000
Эргэн төлөлт	-	-	-	-	-
Урт хугацаат зээлийн богино хугацаанд төлөгдөх хэсэг	-	-	(211,000)	-	(211,000)
Ханшийн зөрүү	-	-	-	-	-
2015 оны 12 сарын 31	-	-	-	-	-

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

27. ХУДАЛДААНЫ БА БУСАД ӨГЛӨГ

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 1 сарын 1 мян.төг
Аж ахуй нэгжид өгөх өглөг ¹	424,938	258	841,215
Хувь хүнд өгөх өглөг ²	123,864	-	1,565,790
Ажилчдад өгөх өглөг	-	-	96
Цалингийн өглөг	-	2,083	-
Хойшлогдсон орлого	-	15,000	-
Хувьцааны өглөг ³	5,266,680	216,400	5
Түрээсийн барьцааны өглөг	14,175	-	-
Зээлийн хүүгийн өглөг	-	708	-
Бусад өглөг	5,000	32,193	1,554
ХХОАТ өглөг	9,812	-	-
НӨАТ өглөг	-	-	39,979
Үл хөдлөх хөрөнгийн өглөг	-	-	1,255
Суутган татварын өглөг	300	1,211	-
	5,844,769	267,853	2,449,893

¹ Ард Кредит ББСБ -д өгөх 350,000 төгрөг, Вагнер Ази ХХК -д өгөх 38,500 мян төгрөг болон бусад Аж ахуйн нэгж байгууллагад өгөх өглөгийн дүнг илэрхийлнэ.

² Г.Уянга -д өгөх өглөгийн дүнг илэрхийлнэ.

³ Юу Би Ай Жи болон Аполло Вентурс ХХК -ийн Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК -ний эзэмшиж байсан хувьцааг Ард Секюритиз ҮЦК ХХК -д худалдсантай холбоотойгоор үүссэн үүрэг хариуцлагын дүнг илэрхийлнэ.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ

28.1 Орлого

Эдийн засгийн өгөөжийг Компани хүртэх магадлалтай байх болон орлогыг найдвартай байдлаар хэмжиж болохуйц бол орлогыг хүлээн зөвшөөрдөг.

- ***Шимтгэлийн орлого***

Компанийн үндсэн үйл ажиллагааны орлого нь хөрөнгө оруулалтын зөвлөх үйлчилгээ болон диллер, брокер болон андеррайтингийн үйлчилгээ болно. Орлогыг НББОУС-ын дагуу аккрузал суурийг ашиглан бүртгэдэг.

- ***Хүүгийн орлого***

Хүүгийн орлогыг үндсэн зээл буюу хэрэглүүрийн үлдэгдэл болон холбогдох харилцах хадгаламжийн үлдэгдэл болон үр ашигт хүүгийн түвшнээр тооцож, аккрузал сууриар хүлээн зөвшөөрнө.

- ***Түрээсийн орлого***

Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгийн түрээсийн орлого нь холбогдох түрээсийн хугацааны турш шулуун шугамын аргаар хүлээн зөвшөөрнө.

28.2 Өртөг / Зардал хүлээн зөвшөөрөлт

Тайлант хугацаанд хувь нийлүүлэгчдэд хуваарилснаас бусад шалтгааны улмаас мөнгөний гадагш урсгал хэлбэрээр хөрөнгийг бууруулж, өр төлбөрийг ихэсгэдэг эдийн засгийн өгөөжийн бууралт гарах үед зардлыг хүлээн зөвшөөрдөг.

Зардлыг тухайн гарсан жилд нь ашиг, алдагдал болон бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрнө.

28.3 Санхүүгийн орлого ба санхүүгийн зардал

Санхүүгийн орлогод харилцах, хадгаламжийн үлдэгдэлд бодогдсон хүүгийн орлого болон охин компани, бусад холбоотой бус талуудад олгосон зээлийн хүүгийн орлого, богино хугацаат бондын хүүгийн орлого зэргийг хамруулна. Хүүгийн орлогыг үр ашигт хүүгийн аргыг хэрэглэн орлого олсон тайлант үеийнх нь орлогын тайланд тусгана.

Санхүүгийн зардалд зээлийн хүүгийн зардлыг хамааруулна. Капиталжуулах шаардлагыг хангасан хөрөнгийн худалдан авалт, барилгын ажил эсвэл үйлдвэрлэлтэй шууд хамааралтай капиталжуулагдсан зээлийн өртгөөс бусад бүх зээлийн хүүгийн зардлыг үр ашигт хүүгийн аргыг хэрэглэн гарсан тайлант үеийнх нь орлогын тайланд тусгана.

28.4 Гадаад валютаарх ажил гүйлгээ

Төгрөгөөс өөр гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн хөрөнгө, өр төлбөрийг албан ёсны ханш руу хөрвүүлэхдээ балансын өдрийн албан ханшийг ашиглан хөрвүүлэгдсэн ба гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн орлого, зардлуудын ажил гүйлгээнүүд нь гүйлгээ гарсан өдрийн албан ханшаар хөрвүүлэгдсэн болно. Эдгээр ажил гүйлгээнээс үүссэн бүх ханшийн зөрүүний олз ба гарзыг орлого үр дүнгийн тайланд тусгана.

Гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн бус хөрөнгө, өр төлбөрүүд нь түүхэн өртгөөр илэрхийлэгдэж төгрөг рүү хөрвүүлэхдээ ажил гүйлгээ гарсан өдрийн албан ханшийг ашигладаг.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.4 Татварын зардал

Татварын зардал нь тайлант жилийн болон хойшлуулсан татварын зардлын нийлбэрээс бүрдэх бөгөөд орлогын тайланд тусгагддаг. Компанийн татвар нь тайлант жилийн татвар ногдуулах орлогод ногдох балансын өдрөөр хүчинтэй байгаа татварын хувь хэмжээгээр тооцсон бөгөөд өмнөх үеийн татварын өглөг, хойшлуулсан татвар хөрөнгө ба өр төлбөрийг тохируулсан хүлээгдэж буй татварын хөрөнгө эсвэл өглөг юм.

Хойшлогдсон татвар нь санхүүгийн тайлагналын зорилгоор бүртгэсэн хөрөнгө болон өр төлбөрийн дансны үнэ ба татварын тайлагналын зорилгоор бүртгэсэн үнийн зөрүүнээс үүссэн түр зөрүү юм. Хойшлогдсон татварыг тайлагнах өдрөөрх болон цаашид хэрэгжих хуульд үндэслэн буцаалт хийгдэх түр зөрүүнд хэрэгжихээр хүлээгдэж байгаа татварын хувиар тооцдог.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг татвар ногдуулах нэг аж ахуйн нэгжид хамаарах татварын байгууллагаас тогтоосон тайлант үеийн татвар ногдуулах хөрөнгө, өр төлбөрийн эсрэг хуулийн эрх үүргийн дагуу хооронд нь хааж болох бөгөөд гэхдээ эдгээр татвар ногдуулах хөрөнгө, өр төлбөр нь цэвэр дүнд суурилсан байх хэрэгтэй. Ирээдүйн татвар ногдуулах ашиг нь татварын түр зөрүүг нөхөхүйц байх тохиолдолд хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрнө. Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг тайлант үе бүрд хянаж холбогдох татварын өгөөжийг хэрэгжүүлэх буюу бууруулдаг.

28.5 Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг/(алдагдал)

Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг(алдагдал) нь компанийн тайлант жилийн турш эргэлтэд байсан энгийн хувьцааны жигнэсэн дундаж тоонд хуваарилагдсан цэвэр ашиг, алдагдлаар тооцоологддог. Энэ нь энгийн хувьцаа нэг бүрт ногдох тайлант жилийн ашиг, алдагдлын дүнг илэрхийлнэ. Компани аливаа хорогдуулагч хэрэглүүр эзэмшдэг бол нэгж хувьцаанд ногдох хорогдуулсан ашиг(алдагдал)-ийн тооцоог мөн хийж тайлагнана.

28.6 Холбоотой тал

Хэрвээ тухайн компани нь нөгөө этгээдийн санхүүгийн болон үйл ажиллагаатай холбоотой шийдвэр гаргалтад шууд ба шууд бусаар нөлөө үзүүлэх буюу хянах чадвартай бол тухайн этгээд нь тухайн компанийн хувьд холбоотой тал болох ба хэрвээ тухайн компани өөр этгээдийн удирдлага хяналт дор байдаг эсвэл дээр дурдсан харьцаа нь эсрэгээрээ байх тохиолдолд санхүүгийн тайлан бэлтгэх зорилгоор холбоотой талууд гэж тодорхойлдог. Холбоотой талууд нь хувь хүмүүс болон бусад аж ахуйн нэгжүүд байж болно.

Тус компани нь доор дурдсан аж ахуйн нэгж, хувь хүмүүстэй холбоотой талууд юм:

- i. Охин болон хараат компаниуд;
- ii. Компанийн ТУЗ-ийн гишүүд болон гүйцэтгэх удирдлагууд, тэдгээрийн гэр бүлийн ойр дотны гишүүд

Холбоотой талуудын хооронд ажил гүйлгээ гарсан эсэхээс үл хамааран тэдгээрийн хоорондын харилцааг тодруулах ёстой. Холбоотой талуудын ажил гүйлгээний тодруулгад дараах зүйлсийг тодруулна.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.7 Холбоотой тал (үргэлжлэл)

- (a) Худалдан авалт
- (б) Борлуулалт
- (в) Түрээс
- (г) Зээл
- (д) Баталгаа, барьцааны нөхцлүүд
- (е) Хэрэв ирээдүйд тодорхой нэг үйл явдал хэрэгжих эсвэл хэрэгжээгүй үед ямар нэг үүрэг хүлээх амлалт
- (ж) ААН-ийн нэрийн өмнөөс эсвэл холбоотой талын нэрийн өмнөөс ААН өр төлбөрийг барагдуулах

Аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайланд холбоотой талуудын ажил гүйлгээний нөлөөллийг тусад нь харуулах шаардлагатайгаас бусад тохиолдолд ижил үзүүлэлтүүдийг нийтэд нь тодруулж болно

28.8 Ажилчдын тэтгэмж

i) Түр хугацааны ажилчдын тэтгэмж

Богино хугацаат ажилчдын тэтгэмж нь хөнгөлөлтгүй сууриар хэмжигддэг бөгөөд ажилчдын ажил гүйцэтгэсэн тайлант үед нь зардлаар бүртгэдэг.

Хэрэв ажилчдын гүйцэтгэсэн ажлын үр дүнгээс үүдэн компани хуулийн дагуу бонус өгөх хариуцлага хүлээх болон бонусын дүнг үндэслэлтэй тооцоолох боломжтой үед тооцоолсон дүнгээр богино хугацаат бонусын өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрнө.

ii) Нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгал

Монгол улсын хуулийн дагуу Монгол улсад үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа компаниуд нь нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалыг зохих ёсоор төлөх ёстой бөгөөд уг зардлыг гарсан тухайн үед нь орлогын тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.9 Санхүүгийн хэрэглүүрүүд

(i) Ангилал

Компани нь өөрийн санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө НББОУС 39, Санхүүгийн хэрэглүүр: Хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт дагуу доорх ангиллын ашиглан хүлээн зөвшөөрдөг.

Бодит үнэ цэнэ нь ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөр нь доорх дэд ангиллуудад хуваагдана. Үүнд:

- *Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй санхүүгийн хөрөнгө өр төлбөр:* Ойрын хугацаанд дахин худалдаалах болон эсвэл арилжаалах зорилгоор эзэмшиж байгаа санхүүгийн хөрөнгүүд нь энэ ангилалд хамаарна. Энэ ангилалд өмчийн, өрийн болон бусад хүү бүхий санхүүгийн хөрөнгө оруулалтууд болон эсвэл үүсмэл санхүүгийн хэрэгслүүд багтдаг. Эдгээр хөрөнгүүд нь ерөнхийдөө үнийн богино хугацааны хэлбэлзлээс ашиг хүртэх зорилготой байдаг. Бүх богино хугацаанд худалдан борлуулах зорилготой үүсмэл санхүүгийн хэрэглүүрүүд, өрийн санхүүгийн хэрэглүүрүүд нь борлуулах зорилготой гэсэн ангилалд хамрагдана.
- *Бодит үнэ цэнэ нь ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хэрэглүүрийн анхны хүлээн зөвшөөрөлт:* Эдгээр ангилалд охин компани болон хараат компанид оруулсан хөрөнгө оруулалтуудыг хамруулна. Эдгээр хөрөнгүүдийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө компанийн хөрөнгө оруулалтын стратеги ба эрсдэлийн удирдлагын бодлогын дагуу бүлэг санхүүгийн хэрэглүүрийн нэгэн хэсэг болгон удирдаж, тэдгээрийн гүйцэтгэлийг бодит үнэ цэнийн сууриар үнэлнэ.
- *Охин компанид оруулсан хөрөнгө оруулалт:* СТОУС 10 буюу Нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд тусгаснаар Компани нь охин компаниудыг санхүүгийн тайландаа нэгтгэхгүй. Охин компанид оруулсан хөрөнгө оруулалтууд нь бодит үнэ цэнэ нь ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хэрэглүүрээр бүртгэгдэнэ.
- *Хараат компанид оруулсан хөрөнгө оруулалтууд:* НББОУС 28 буюу Хараат болон Хамтарсан компанид оруулсан хөрөнгө оруулалт хэмээх стандартад тусгаснаар Компани хараат компани дах хөрөнгө оруулалтаа өмчийн арга ашиглан бүртгэхгүй. Үүний оронд Компани нь бодит үнэ цэнийг ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөх аргыг сонгож хэмждэг.

Зээл болон авлага

Зээл болон авлагууд нь идэвхтэй зах зээл дээр арилжаалагддаггүй тодорхойлж болохуйц эсвэл тогтмол төлбөртэй үүсмэл бус санхүүгийн хөрөнгийг хэлнэ. Энэхүү ангилалд бусад богино хугацаат авлагууд болон репо хэлцэл худалдан авах нөөц, зээлээрх үнэт цаасны мөнгөн барьцаа зэргийг хамруулдаг.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.9 Санхүүгийн хэрэглүүрүүд (үргэлжлэл)

Бусад санхүүгийн өр төлбөрүүд

Энэ ангилалд дуусгавар хугацааны эцэст борлуулах зорилготой өр төлбөрийн ангилалд хамрагдсан өр төлбөрүүдээс бусад санхүүгийн өр төлбөрүүдийг хамруулна. Бусад богино хугацаат өглөг болон репо хэлцэл, үнэт цаасны мөнгөн барьцаа зэргийг хамруулдаг.

(ii) Хүлээн зөвшөөрөлт

Компани нь санхүүгийн хөрөнгө эсвэл өр төлбөрийг гэрээт үүргийн нэг тал болох үед санхүүгийн тайландаа хүлээн зөвшөөрдөг.

Зах зээл дээрх тохирсон гэрээ эсвэл дүрмийн дагуух хугацаанд санхүүгийн хөрөнгийн ердийн худалдан авалт болон борлуулалтыг тухайн хөрөнгийг худалдах эсвэл борлуулахаар үүрэг хүлээсэн худалдааны өдрийг ашиглан бүртгэдэг.

(iii) Анхны хэмжилт

Бодит үнэ цэнэ нь ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрүүд нь санхүүгийн байдлын тайланд бодит үнэ цэнээр бүртгэгдэнэ. Эдгээр хэрэглүүрүүдтэй холбоотой бүх ажил гүйлгээний өртгүүд нь шууд ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгддөг.

Бусад санхүүгийн хэрэглүүрт харьяалагдах агуулагдсан үүсмэл хэрэглүүр нь тусдаа үүсмэл хэрэглүүрээр бүртгэгддэг бөгөөд хэрвээ эдгээрийн эдийн засгийн шинж чанар болон эрсдэл нь үндсэн гэрээтэй холбоогүй бол бодит үнэ цэнээр бүртгэнэ. Үндсэн гэрээ нь борлуулах зорилготой хөрөнгөөр ангилагдахгүй эсвэл бодит үнэ цэнэ нь ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө. Үндсэн гэрээндээ бодит үнэ цэнээр бүртгэгдсэн агуулагдсан санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь ашиг алдагдлаар бүртгэгдэнэ.

Авлага болон зээлүүд мөн санхүүгийн өр төлбөрүүд нь (борлуулахад бэлэн гэсэн ангилалд хамрагдсанаас бусад) анх хэмжихдээ бодит үнэ цэнэ дээр нь санхүүгийн хөрөнгийг олж эзэмших, гаргахтай шууд холбоотой гарсан гүйлгээний өртгийг нэмсэн дүн байна.

Санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрийг анх хүлээн зөвшөөрөхөд бодит үнэ цэнэ нь бүртгэгдсэн ажил гүйлгээний үнэтэй тэнцүү бус байвал Компани нь эдгээрийн зөрүүг энд тусгайлан заагаагүй бол дэлгэрэнгүй орлогын тайлан дахь өөрчлөлт нь нөөцөөр хүлээн зөвшөөрнө.

(iv) Дараа үеийн хүлээн зөвшөөрөлт

Анхны хүлээн зөвшөөрөлтийн дараа Компани нь бодит үнэ цэнэ нь ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх хэрэгсэлд ангилагдсан санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг бодит үнэ цэнээр хэмжигдэнэ. Эдгээр санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг бодит үнэ цэнэд дараа үеүдэд орсон өөрчлөлтүүд нь ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрүүдийн цэвэр олз эсвэл гарзаар тайлагнана. Эдгээрт хэрэглүүрт төлж байгаа хүү эсвэл хүлээн авсан ногдол ашиг зэрэг нь хүүгийн орлого эсвэл зардал болон ногдол ашгийн зардал эсвэл орлого гэсэн дансанд тусдаа бүртгэгдэнэ.

Зээл болон авлага нь үр ашигт хүүгийн аргаар тооцсон хорогдуулсан өртгөөс үнэ цэнийн бууралтыг хассан дүнгээр бүртгэнэ.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.9 Санхүүгийн хэрэглүүрүүд (үргэлжлэл)

(iv) Дараа үеийн хүлээн зөвшөөрөлт (үргэлжлэл)

Авлага болон зээлийг үл хүлээн зөвшөөрөх, үнэ цэнэ буурах, мөн хорогдуулгын хөтөлбөрийн үед үүссэн аливаа олз эсвэл гарзыг ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Бодит үнэ цэнэ ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөх хэсэгт ангилснаас бусад санхүүгийн өр төлбөрийг үр ашигт хүүгийн арга ашиглан тооцсон хорогдуулсан өртгөөр хэмждэг.

Өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрөх мөн хорогдуулгын хөтөлбөрийн үед үүсэн аливаа олз, гарзыг ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Үр ашигт хүүгийн арга гэдэг нь санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийн хорогдуулсан өртгийг тооцдог ба тухайн хамаарах хугацаанд хүүгийн орлого эсвэл хүүгийн зардлаар хуваарилдаг арга юм. Үр ашигт хүүгийн түвшин нь тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн төлбөрүүд эсвэл хүлээн авах дүнгүүдийг санхүүгийн хэрэгслүүдийн хүлээгдэж буй хугацаанд нь эсвэл санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны цэвэр дүн хүртэлх богино хугацаанд нь яг зөв дүнгээр хорогдуулж буй түвшинг хэлнэ. Компани нь үр ашигт хүүгийн түвшин тооцохдоо санхүүгийн хэрэгслүүдийн бүх гэрээт нөхцөлүүдийг хамарсан мөнгөн урсгалыг тооцоолох ба ирээдүйн алдагдлыг харгалзан үзэхгүй. Тооцоололд гэрээний талуудын хооронд үр ашигт хүүгийн түвшин, ажил гүйлгээний өртөг, бусад бүх урамшуулал, хөнгөлөлттэй салшгүй холбоотой төлсөн эсвэл хүлээн авсан бүх төлбөрүүд багтана.

(v) Үл хүлээн зөвшөөрөх

Санхүүгийн хөрөнгөөс (ижил төрлийн бүлэг санхүүгийн хөрөнгийн нэг хэсэг эсвэл санхүүгийн хөрөнгийн нэг хэсэг) хүлээн авдаг мөнгөн урсгалын эрхийн хугацаа дуусгавар болсон, компани хөрөнгөөс мөнгөн хүлээн авах эрхээ шилжүүлсэн, уг эрх байгаа боловч тэдгээрийг хугацаа алдалгүйгээр гуравдагч талд бүхэлд нь төлөх үүргийг хүлээж байгаа бол мөн дараах тохиолдлуудад үл хүлээн зөвшөөрнө:

- Компани нь хөрөнгийн бүх эрсдэл болон өгөөжийг шилжүүлсэн ; эсвэл
- Компани нь хөрөнгийн эрсдэл, өгөөжийг бүхэлд нь шилжүүлээгүй боловч хөрөнгийн хяналтаа шилжүүлсэн бол.

Компани тухайн хөрөнгөөс мөнгөн урсгал хүлээн авах эрхээ шилжүүлсэн буюу дамжуулах хэлцэлд оролцож байх үед болон тухайн хөрөнгөтэй холбоотой бүх эрсдэл ба өгөөжийг шилжүүлээгүй буюу хадгалж үлдээгүй боловч хяналтаа алдаагүй үед, санхүүгийн байнгын оролцооны хэмжээтэй нь уялдуулан энэхүү хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрсөн байна. Энэ тохиолдолд Компани нь холбогдох өр төлбөрийг мөн хүлээн зөвшөөрдөг. Компанид хэвээр үлдсэн эрх ба үүргийг тусгахуйц суурийн дагуу шилжүүлсэн хөрөнгө болон холбогдох өр төлбөрийг хэмжинэ. Компани нь санхүүгийн өр төлбөрийг тус өр төлбөртэй холбоотой үүрэг хариуцлага цуцлагдсан, чөлөөлөгдсөн болон хугацаа дуусгавар болсон үед үл хүлээн зөвшөөрнө.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.10 Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Компани нь өмч, охин болон хараат компанид оруулсан хөрөнгө оруулалт, мөн түүнчлэн өмчийн, өрийн болон бусад хүү бүхий хөрөнгө оруулалт, үүсмэл хэрэглүүрүүдэд оруулсан санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг тайлант хугацааны эцэс бүрд бодит үнэ цэнээр хэмждэг.

Бодит үнэ цэнэ гэдэг нь хэмжилт хийж буй өдрөөрх зах зээлд оролцогчдын хооронд хөрөнгийг худалдах буюу өр төлбөрт шилжүүлэн тооцох байнгын ажил гүйлгээ хийгдэх үнэ юм.

Бодит үнэ цэнийн хэмжилт нь үндсэн зах зээл дээрх хөрөнгө, өр төлбөр эсвэл үндсэн зах зээл байхгүй бол хамгийн их давуу тал бүхий зах зээл дээрх аль ч хөрөнгө өр төлбөрийн хувьд хөрөнгийг худалдах эсвэл өр төлбөрийг шилжүүлэх ажил гүйлгээ гэсэн таамаглалд тулгуурладаг. Үндсэн зах зээл болон хамгийн их давуу тал бүхий зах зээлд Компани нь нэвтрэх боломжтой байх ёстой.

Зах зээлд оролцогчид хөрөнгө, өр төлбөрийн үнийг тогтоохдоо хийдэг таамаглалыг ашиглан аж ахуй нэгж нь хөрөнгө, өр төлбөрийн бодит үнэ цэнийг хэмжих бөгөөд ингэхдээ зах зээлд оролцогчид нь эдийн засгийн ашиг сонирхлоо хамгийн өндөр түвшинд хангах үүднээс зах зээлд оролцоно гэсэн таамаглалыг үндэс сууриа болгоно.

Санхүүгийн тайлангийн өдрөөр идэвхтэй зах зээл дээр худалдаалагдаж буй санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ нь ямар нэгэн ажил гүйлгээний зардлыг хасалгүйгээр тэдгээрийн жишиг үнэ буюу диллерийн арилжааны үнэ (Урт позицид нээлттэй үнэ болон богино позицид тохиролцох үнэ) байна. Бирж дээр бүртгэгдсэн үнэт цааснууд нь идэвхтэй зах зээл дээр арилжаалагддаг.

Хэрвээ компанид зах зээлийн эрсдэл ба түншийн зээлийн эрсдэлийг нэгтгэж цэвэршүүлэх нөхцөл бүхий санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөр байгаа бол СТОУС-т зааснаар Бид болон Аск үнэнд үндэслэн цэвэр эрсдэлийн үнийг тогтооно.

Идэвхтэй зах зээл дээр арилжаалагддаггүй бусад бүх санхүүгийн хэрэглүүрийн хувьд бодит үнэ цэнэ нь тухайн нөхцөл байдалд тохирсон үнэлгээний аргуудыг ашиглан тооцоологддог. Үнэлгээний аргуудад зах зээлийн хандлага (тухайлбал, ижил төстэй өөр нэгэн санхүүгийн хэрэглүүрийн хамгийн сүүлчийн зах зээлийн үнэ буюу жишиг үнийг ашиглах) орлогын хандлага (зах зээлийн хангалттай бөгөөд боломжит мэдээлэлд тулгуурласан опционы үнэлгээний загварууд болон мөнгөн урсгалыг дискаунтчилах арга) байна.

Бодит үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн бүх санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрүүд нь санхүүгийн тайланд тодруулагдах эсвэл хэмжигдэхдээ бодит үнэ цэнийн шатлал(hierarchy)-аар ангилагддаг бөгөөд доор тайлбарласнаар орцын хамгийн доод түвшинд үндэслэгддэг үүнд:

- Түвшин 1- Тодорхой хөрөнгө, өр төлбөрүүдийн хувьд идэвхтэй зах зээл дээр арилжаалагддаг зах зээлийн жишиг үнэ (тохируулагдахгүй)
- Түвшин 2- Үнэлгээний аргууд нь бодит үнэ цэнийг хэмжихдээ шууд ба шууд бусаар олж авах боломжтой ажиглагдах хамгийн бага түвшний орцыг ашигладаг. (тохируулсан үнэ)
- Түвшин 3- Бодит үнэ цэнийг тодорхойлоход үл ажиглагдах орцын мэдээлэл ашигласан үнэлгээний аргууд (Жишээ нь Мөнгөн урсгалыг хорогдуулан тооцох)

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.11 Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт

Тайлант хугацаа бүрийн эцэст Компани нь санхүүгийн хөрөнгө эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгүүдийн үнэ цэнэ нь буурсан гэсэн биет нотолгоо байгаа эсэхийг үнэлдэг. Хэрэв хөрөнгийг анхлан хүлээн зөвшөөрсний дараа нэг буюу түүнээс олон тооны "Алдагдлын тохиолдол"-ын улмаас үнэ цэнийн бууралтын бодит нотолгоо бий болсон ба уг "Алдагдлын тохиолдол" нь санхүүгийн хөрөнгө эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгийн ойролцоолон тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн урсгалд нөлөөлж байгаа үед санхүүгийн хөрөнгийг эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгийг үнэ цэнийн бууралтад орсон гэж үзнэ. Үнэ цэнийн бууралтын нотолгоонд зээлдэгч эсвэл бүлэг зээлдэгчид нь санхүүгийн томоохон хүндрэлд орсон, зээлийн хүү болон үндсэн төлбөр зөрчилд орсон, дампуурал эсвэл санхүүгийн өөр бусад дахин зохион байгуулалтад орох магадлалтай болсон, зөрчилтэй холбоотой эдийн засгийн нөхцөл байдалд гарсан өөрчлөлт гэх мэт тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн урсгалд хэмжиж болохуйц бууралт байгааг харуулсан бодит өгөгдөл бий болох зэрэг орно.

Хорогдуулсан өртгөөр нь бүртгэх санхүүгийн хөрөнгүүдийн хувьд Компани нь эхлээд дангаараа чухал ач холбогдолтой санхүүгийн хөрөнгө тус бүрийн хувьд үнэ цэнийн бууралтын бодит нотолгоо байгаа эсэхийг нэг бүрчлэн (тусгайлан), дараа нь чухал ач холбогдолгүй санхүүгийн хөрөнгүүдийг нийлүүлэн (бүлгээр нь) үнэлнэ.

Хэрэв нэг бүрчлэн үнэлэгдсэн санхүүгийн хөрөнгийн үнэлгээний хувьд үнэ цэнийн бууралтын бодит нотолгоо байхгүй гэж үзвэл ойролцоо зээлийн эрсдэлийн шинж чанар бүхий санхүүгийн хөрөнгийн бүлэгт оруулан үнэ цэнийн бууралтыг нь нэгдсэн байдлаар үнэлдэг. Үнэ цэнийн бууралтын нэг бүрчилсэн үнэлгээ хийгдсэн, үнэ цэнийн бууралтын алдагдал нь хүлээн зөвшөөрөгдсөн, эсвэл үргэлжилж буй хөрөнгийг бүлгийн үнэ цэнийн бууралтын үнэлгээнд оруулахгүй.

Үнэ цэнийн бууралтын алдагдал гарсан талаар бодит нотолгоо байгаа бол алдагдлыг тухайн хөрөнгийн бүртгэлийн дүн ба ирээдүйд орж ирэхээр тооцоолсон мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийн (бодитоор тохиолдоогүй ирээдүйд хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг оруулахгүй) зөрүүгээр хэмжинэ. Орж ирнэ гэж тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийг санхүүгийн хөрөнгийн анхны, үр ашигт хүүгийн хувиар бууруулан тооцдог. Зээлийн хүүгийн хувь нь хувьсах хүү байх нөхцөлд үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хэмжих хөнгөлөлтийн хувь нь өнөөгийн үр ашигт хүүгийн хувьтай тэнцүү байна.

Хөрөнгийн бүртгэлийн дүнг эрсдэлийн сангийн дансаар бууруулах ба алдагдлын дүнг орлого, үр дүнгийн тайланд хүлээн зөвшөөрнө. Бүртгэлийн бууруулсан дүн дээр хүүний орлогыг үргэлжлүүлэн хуримтлуулах ба үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хэмжих зорилгоор ирээдүйн мөнгөн урсгалыг бууруулахад ашигласан хүүг ашиглан хуримтлуулна. Хүүний орлогыг орлогын тайлан болон бусад харьцуулсан орлогын тайланд санхүүгийн орлогоор бүртгэнэ. Цаашид эргэн төлөгдөх ямар нэг бодит чиг хандлага байхгүй байгаа, бүх барьцаа хөрөнгийг борлуулсан эсвэл банкинд шилжүүлсэн үед зээлийг холбогдох зээлийн эрсдэлийн сангийн хамт данснаас хасна.

Хэрэв дараагийн тайлант хугацаанд үнэ цэнийн бууралтыг хүлээн зөвшөөрсний дараах үйл явдлын улмаас тооцоолсон үнэ цэнийн бууралтын алдагдал өсөж эсвэл буурвал, сангийн дансыг залруулах замаар өмнө хүлээн зөвшөөрсөн үнэ цэнийн бууралтыг өсгөж эсвэл бууруулна. Данснаас хассан хөрөнгө дараа нь эргэн төлөгдвөл орлогын тайлангийн санхүүгийн зардал дансны кредитэд бүртгэнэ. Орж ирнэ гэж тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийг санхүүгийн хөрөнгийн анхны, үр ашигт хүүгийн хувиар бууруулан тооцдог. Зээлийн хүүгийн хувь нь хувьсах хүү байх нөхцөлд үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хэмжих хөнгөлөлтийн хувь нь өнөөгийн үр ашигт хүүгийн хувьтай тэнцүү байна.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.12 Өмч, барилга, тоног төхөөрөмж

i) Үндсэн хөрөнгийг ангилах

Нэгээс дээш тайлант жилд ашиглагдах, ашиглалтын боломж хугацаа нь хязгаарлагдмал, бизнесийн үндсэн үйл ажиллагаанд ашиглагдах, дахин худалдах зориулалтгүй, үйлдвэрлэл үйлчилгээний болон түрээслүүлэх, захиргааны зориулалтаар ашиглагдан элэгдлийн үндсэн дээр анхны өртгөө зардалд шингээх хөрөнгүүдийг эргэлтийн бус хөрөнгө гэж ангилна.

ii) Анхны хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

Үндсэн хөрөнгийг анх өртгөөр нь хүлээн зөвшөөрнө. Анхны өртөг нь худалдан авсан үнэ, худалдан авах болон олж бэлтгэх, ашиглахад бэлэн болгохтой холбогдон нэмж гарах шууд зардлуудаас бүрдэнэ. Энэ нэмэгдэл зардалд ачиж буулгах, тээвэрлэх, суурилуулах болон төлсөн гаалийн хураамж орно.

Гадаад валютаар худалдан авсан хөрөнгийн өртгийг тодорхойлохдоо худалдан авалт хийгдсэн өдрийн Монгол банкны албан ханшаар үржүүлж өртөгт шилжүүлнэ.

Үндсэн хөрөнгийг ашиглалтаас хасах ба худалдах үед холбогдох олз ба гарзыг орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрч бүртгэнэ.

iii) Дараа үеийн хэмжилт

Үндсэн хөрөнгийг ашиглах явцад түүнийг сайжруулах, засварлахтай холбогдон гарах зардлууд нь дараах нөхцөлийг хангаж байвал үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэж капиталжуулна.

- Хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг уртасгаж байвал
- Хүчин чадлыг нэмэгдүүлж байвал
- Хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлж байвал

iv) Элэгдэл

Элэгдлийг үндсэн хөрөнгийн ашиглагдах хугацаагаар нь шулуун шугамын аргаар байгуулж, орлогын тайланд тусгана. Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцох эдийн засгийн ашиглалтын хугацаа нь Монгол улсын Аж ахуйн нэгж байгууллагын орлогын албан татварын хуульд заасан хугацаанаас материаллаг зөрүүгүй байдаг учраас татварын хуульд заасан хугацааг элэгдүүлэх хугацаа хэмээн сонгож авсан. Тогтоосон ашиглагдах хугацаа дараах байдалтай байна.

▪ Компьютер түүний эд анги, программ хангамж, цахилгаан бараа	3 жил
▪ Конторын тавилга, эд хогшил	10 жил

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.13 Бараа материал

Бараа материал нь бичиг хэргийн материал, аж ахуйн материал гэсэн хангамжийн зүйлээс бүрдэнэ. Бараа материалыг байнгын системээр бүртгэнэ

28.14 Худалдааны болон бусад авлага

Худалдааны авлагыг эхлээд бодит үнэ цэнээр нь хүлээн зөвшөөрдөг бөгөөд дараа нь худалдааны авлагын үнэгүйдлийг хассан хорогдуулсан өртгөөр нь хэмждэг. Худалдааны авлагын үнэгүйдлийн хасагдуулга нь компани авлагын анх үүссэн үеийн нөхцөлийн дагуу бүрэн хэмжээгээр цуглуулж чадахгүй байж магадгүй гэсэн бодит нотолгоонд суурилан тогтоодог. Хасагдуулгын дүн нь дансны үнэ ба таамагласан мөнгөн урсгалыг ижил төрлийн зээл борлуулалтын зах зээлийн хүүгийн түвшингээр хорогдуулсан өнөөгийн үнэ цэнээр тогтоосон эргэн нөхөгдөх дүнгийн хоорондын зөрүү юм. Хасагдуулгын дүнг орлогын тайлан ба бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрдөг.

Гадаад валютаарх авлагын дансны үнийг тайлангийн өдрийн Монгол банкны албан ханшаар төгрөгт хөрвүүлж тодорхойлно. Тайлант хугацааны дундуур гадаад валютаар төлсөн авлагыг төгрөгт шилжүүлж ханшийн зөрүүгийн бодит олз ба гарзыг тооцно.

28.15 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгө нь бэлэн мөнгө болон банк санхүүгийн байгууллагад байршуулсан мөнгөн хөрөнгөөс бүрдэнэ.

28.16 Худалдааны болон бусад өглөг

Худалдааны болон бусад өглөгийг өртгөөр нь хэмждэг. Бэлэн мөнгө өгөх гэрээт эрх үүсэх буюу өөр аж ахуйн нэгжид санхүүгийн хөрөнгийг хүргэх эрх үүссэн тохиолдолд өглөгийг хүлээн зөвшөөрнө.

28.17 Өөрийн хөрөнгө

i) Хувьцаат капитал

Гаргасан бүх хувьцаа нь энгийн хувьцаа бөгөөд өмчөөр ангилсан. Шинээр хувьцаа эсвэл опцион гаргахад холбогдох нэмэгдэл өртгөөс нь ногдуулсан аливаа татварыг нь хассан цэвэр дүнгээр өмчид тайлагнана.

Хувьцаат капитал нь энгийн хувьцааг хувьцааны нэрлэсэн үнээр үржүүлсэн дүнг илэрхийлнэ.

ii) Халаасны хувьцаа

Буцаан олж эзэмшиж буй өөрийн өмчийн хэрэглүүрүүд (халаасны хувьцаа) нь өмчөөс хасагдах бөгөөд тухайн үед тус ажил гүйлгээтэй холбоотой нэмэлт зардлуудыг агуулсан төлсөн төлбөрийн дүнгээр бүртгэнэ. Нөөцийн бодлого нь хувьцааг халааслах замаар хадгалах бус буцаан худалдан авсан хувьцааг цуцлах байдаг.

Нөөцийн өмчийн санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг цуцлах, гаргах, худалдах, худалдаж авахад үүссэн ямар ч олз, гарзууд нь бусад харьцуулсан орлогын тайланд бүртгэгдэхгүй.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хаалттай Хувьцаат Компани

2015 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

ТУСДАА САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

28. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГУУДЫН ХУРААНГУЙ (үргэлжлэл)

28.18 Нөөц/Сан

Компани нь өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд үүссэн өнөөгийн үүрэг байгаа болон энэхүү үүргээ биелүүлэхэд эдийн засгийн өгөөж агуулсан баялгийг зарцуулах нь тодорхой болсон ба үүргийн дүнг бодитойгоор ойролцоолон тооцоолох боломжтой үед нөөц/санг хүлээн зөвшөөрнө.

28.19 Бодит үнэ цэнийн нөөц

Хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтүүд нь санхүүгийн байдлын тайлангийн өмчийн хэсэгт бодит үнэ цэнийн нөөцөөр бүртгэгдсэн.

28.20 Ногдол ашиг

Ногдол ашгийг түүнийг зарласан тайлангийн хугацаанд өр төлбөр гэж хүлээн зөвшөөрнө.

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хязгаарлагдмал Хариуцлагатай Компани

2014 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

29. ХОЛБООТОЙ ТАЛ

Холбоотой талуудыг тодорхойлох нь

Хэрвээ тухайн компани нь нөгөө этгээдийн санхүүгийн болон бусад үйл ажиллагаатай холбоотой шийдвэр гаргалтад шууд ба шууд бусаар нөлөө үзүүлэх буюу хянах чадвартай бол тухайн этгээд нь тухайн компанийн хувьд холбоотой тал болох ба хэрвээ тухайн компани өөр этгээдийн удирдлага хяналт дор байдаг эсвэл дээр дурдсан харьцаа нь эсрэгээрээ байх тохиолдолд санхүүгийн тайлан бэлтгэх зорилгоор холбоотой талууд гэж тодорхойлдог. Холбоотой талууд нь хувь хүмүүс болон бусад аж ахуйн нэгжүүд байж болно.

Тус компани нь доор дурдсан аж ахуйн нэгж, хувь хүмүүстэй холбоотой талууд юм:

i. Компанийн захирлууд болон гүйцэтгэх удирдлагууд

ii. Хувь нийлүүлэгчдийн эзэмшлийн бусад компани;

Хувь нийлүүлэгчийн эзэмшлийн дараах компаниудтай холбоотой талын харилцаатай байдаг. Үүнд:

Холбоотой талуудын нэр	Бизнесийн үйл ажиллагаа	Холбоо хамаарал
Ард Даатгал ХХК	Даатгал	Хараат компани
Номын Хишиг ХХК	Хэвлэл	Санхүүжигч
Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл ХХК	Санхүү ба хөрөнгө оруулалт	Санхүүжигч
Ард Кредит ББСБ ХХК	ББСБ	Хамтарсан үйлдвэр
Техник Технологийн Дээд Сургууль ХХК	Боловсрол	Хамтарсан үйлдвэр
МТНД ХХК	Бизнесийн зөвлөх	Охин компани
Ард Актив ХЗХ	Хадгаламж зээлийн хоршоо	Охин компани
Арвай Капитал ХХК	Бизнесийн зөвлөх	Охин компани
Тэнгэр Системс ХХК	Программ хангамж	Охин компани
Ард Секюритиз ҮЦК ХХК	Брокер, дилер	Охин компани
Вайлддиджитал ХХК	Веб дизайн	Хамтарсан үйлдвэр
Ч.Ганхуяг	N/a	Гүйцэтгэх захирал
Ж.Оюунгэрэл	N/a	ТУЗ-ийн дарга
О.Одбаяр	N/a	ТУЗ-н гишүүн
Н.Цэлмүүн	N/a	ТУЗ-ийн гишүүн
Л.Соронзонболд	N/a	ТУЗ-ийн гишүүн
Б.Нэмэхбаатар	N/a	ТУЗ-ийн гишүүн
Бруно Рашле	N/a	ТУЗ-н гишүүн
В.Баяржаргал	N/a	ТУЗ-н гишүүн
П.Батбаяр	N/a	ТУЗ-н гишүүн
Г.Цогбадрах	N/a	ТУЗ-ийн гишүүн
Энтони Хоброу,	N/a	ТУЗ-н гишүүн

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хязгаарлагдмал Хариуцлагатай Компани

2014 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

29. ХОЛБООТОЙ ТАЛ (үргэлжлэл)

Холбоотой талуудтай хийсэн томоохон ажил гүйлгээний дүн доорхи байдлаар илэрхийлэгдэнэ:

	2015 он мян.төг	2014 он мян.төг
Олгосон зээл	915,000	321,533
Зээлийн эргэн төлөлт	(514,197)	(316,118)
Үзүүлсэн үйлчилгээний орлого	222,947	107,759
Гүйцэтгэх удирдлагад олгосон цалин урамшуулал	126,698	249,773
	750,448	362,947

Холбоотой талуудаас авах авлага болон өглөгүүд нь доорх байдалтай байна.

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг
Ард Кредит ББСБ ХХК	915,457	516,901
Ард Кредит ББСБ ХХК	(350,001)	-
Ард Даатгал ХХК	21,113	-
Тэнгэр системс ХХК	21,327	4,976
Вайлддиджитал ХХК	6,223	-
ТТДС ХХК	-	1,000
МТНД ХХК	-	(506,987)
Ард Актив ХЗХ	26,402	(15,907)
Ард Секюритиз ҮЦК ХХК	5,224,611	(15,000)
Номын Хишиг ХХК	-	11,620
Хувь нийлүүлэгчид	63,844	120,510
Хувь нийлүүлэгчид	(123,862)	-
Нийт	5,805,114	117,113

Холбоотой талд оруулсан богино хугацаат бондоорх хөрөнгө оруулалт нь доорх байдалтай байна.

	2015 оны 12 сарын 31 мян.төг	2014 оны 12 сарын 31 мян.төг
Ард Кредит ББСБ ХХК	-	150,000
	-	150,000

АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

Хязгаарлагдмал Хариуцлагатай Компани

2014 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТЭМДЭГЛЭЛҮҮД (үргэлжлэл)

30. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ

Компани 2016 оны 03 сарын 22-ны өдөр Хаан Банкнаас 500 сая төгрөгийн зээлийг эргэлтийн хөрөнгийн зориулалтаар авсан.

Мөн 2016 оны 01 сарын 08-ны өдөр Монгол Шуудан ХК-ийн 17.4 хувийг худалдан авсан.

31. ЗЭРЭГЦҮҮЛСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Тайлант жилийн эдгээр санхүүгийн тайлантай нийцүүлэх үүднээс зэрэгцүүлэх боломжгүйгээс бусад тодорхой зарим зэрэгцүүлсэн үзүүлэлтүүдийг дахин ангилсан болно.

32. АНГЛИ ОРЧУУЛГА

Санхүүгийн тайлангууд нь Монгол болон Англи хэлнээ үйлдэгдсэн бөгөөд Англи хэл болон Монгол хэл дээрх хувилбаруудад орчуулгын ямар нэгэн ялгаа гарвал Монгол хэл дээрх хувилбарыг баримтална.